

Talousarvio vuodelle 2023

Taloussuunnitelma vuosille 2024 ja 2025

Siikaisten kunta

Sisällysluettelo

1. Yleiset perusteet ja kehitysnäkymät.....	2
2. Kuntastrategia	5
3. Tavoitteet talousarviovuodelle 2023 tulosalueittain	5
4. Talousarvion sitovuus	31
5. Käyttötalousosa	32
6. Tuloslaskelmaosa	38
7. Investointiosa.....	41
8. Rahoituslaskelmaosa.....	43
9. Suunnitelmakauden laskelmat ja investoinnit	45
10. Käyttöomaisuuden poistosuunnitelma	48

1. Yleiset perusteet ja kehitysnäkymät

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja – suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvio- ja taloussuunnitelma poikkeaa merkittävästi aiemmista vuosista. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen siirto hyvinvointivointialueelle toteutuu 1.1.2023. Kunnat ovat olleet rakentamassa hyvinvointialueuudistusta ja tämän lisäksi määrittämässä toimintaansa ja identiteettiään uudelleen. Yleisesti ottaen kuntien taloushaasteet ovat julkisessa keskustelussa hautautuneet pandemian ja hyvinvointialueuudistuksen alle. Todettakoon kuitenkin, että valtio on tukenut kuntia viimeisen muutaman vuoden aikana merkittävästi. Pandemia ei ole vielä kuitenkaan kokonaisuudessaan ohi, mutta valtion tuet ovat kuitenkin merkittävästi pienempiä.

Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä purkautuu ja lakkaa olemasta vuoden 2022 lopussa. Siikaisten kunnan talousarviosta poistuu kokonaan menot ja tulot erikoissairaanhoidosta. Sosiaali- ja terveystalouksista poistuu muut menot ja tulot, mutta ympäristöterveydenhuollon- ja suojelun osuus jää. Tämä on kirjattu omaksi tulosalueekseen. Palvelun järjestää yhteistoimintasopimuksen perusteella Kankaanpään kaupunki. Pelastustoiminta poistuu myös kokonaan kuntien järjestämisvastuusta. Tiloihin liittyvät vuokratulot jäävät kunnan talousarvioon. Hyvinvointialue vuokraa nykyisin Posan ja VPK:n käytössä olevat toimitilat.

Kunnan keittiön toiminta muuttuu. Metsätähden keittiö tekee ruokaa vain oman kunnan tarpeeseen, pääosan aterioista muodostavat koulun ja päiväkodin ateriat. Hyvinvointialue tuottaa ruuan Metsätähden tehostetun palveluasumisen yksikköön omassa tuotantokeittiössään, alkuvaiheessa Merikarvian Kiilarinteellä. Myös kotona asuvien vanhusten ruokapalvelu muuttuu hyvinvointialueen järjestämäksi.

Koulukuraattori- ja psykologipalvelut tuottaa lapsille ja nuorille jatkossa hyvinvointialue, kunnan sopimus yksityisen tuottajan psykologipalvelusta on voimassa lukukauden 2022-

2023 loppuun. Kuntouttavan työtoiminnan järjestää hyvinvointialue, joka voi osoittaa kuntaan kuntouttavan työtoiminnan toimintajaksoja.

Kunnan yhteinen hallinto on uudelleen organisoitu viime vuosina ja eläke- ja toimintamuutoksista johtuneet poistumat, rekrytoinnit ja toimenkuvamuutokset on tehty. Kunnan osalta organisointi on toiminut hyvin, mutta sekä talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyökumppani Sarastian jatkuvat toiminta- ja järjestelmämuutokset, että valtion kuntataloustilastoinnin automatisointiprojekti ovat aiheuttaneet odottamatonta työkuormitusta ja kustannusten kasvua hallintoon. Oman asiakirja- ja tietohallinnon kehittämis- ja ohjeistusprojektit ovat edelleen kesken. Myös oman henkilöstön vaihtuvuus hidastaa muutosten loppuun vientiä ja aiheuttaa jatkuvan osaamisen siirron ja ulkoisen koulutuksen ostopalvelun tarvetta. Myös hyvinvointi- ja elinvoimalautakuntien toimintaan on tullut lisävaateita digitalisaatioon ja raportointiin liittyen varsinaisten substanssilakimuutosten lisäksi. Hallinnon muutoksiin, sekä sisäisiin että ulkoisiin, on siis edelleen panostettava. Kehityssuunta on ristiriitainen kunnan sisällöllisen palveluiden järjestämisen volyymin supistuessa merkittävästi.

Työvoimapalveluiden siirto valtiolta kunnille valmistellaan vuoden 2023 aikana. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisätyöllistä. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin. Lisäksi työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoinnin välinen kytkös poistettaisiin. Ministeriön ja valtioneuvoston tähän astiset uudistuksen toteutuslinjaukset eivät ole olleet pienten kuntien näkökulmasta lupaavat. Uudistuksella on hyviä elinvoimatavoitteita, mutta kunnalle jäisi pahimmassa tapauksessa vain maksajan rooli. Tässä lainsäädäntö tulevasta järjestämisvastuusta on vielä kuitenkin keskeneräinen.

Kuntatalouden näkökulmasta sen sijaan lupaavalta vaikuttaa käynnistynyt Santakankaan tuulivoima-alueen kaavoitusselvityskokonaisuus. Toteutuessaan alue olisi merkittävä verotulojen paikkaaja kunnalle ja edesauttaisi valtakunnallista tavoitetta ympäristöystävällisen energiaomavaisuuden kasvattamisesta. Uuden maakuntakaavan valmistelu on niin ikään käynnistynyt maakuntaliitossa. Kaavan valmisteluprosessissa tarvitaan edunvalvontaa pienen maaseutukunnan elin- ja kehittymismahdollisuuksien turvaamiseksi jatkossakin.

Kunnan yritysmyönteisyyttä tulisi kehittää lisäämällä ja tiivistämällä yritysten ja kunnan välistä vuoropuhelua, lisäksi sen tulisi olla jatkuvaa ja säännöllistä. Hyvä yritysilmapiiri edellyttää kokonaisvaltaista yrittäjämyönteisyyttä sekä ruohonjuuritasolla että kaikessa päätöksenteossa. Jokainen meistä voi omalta osaltaan olla rakentamassa kuntamme elinvoimaa ja yhteistä hyvinvointia. Kunnan tulee rohkaista ja tukea omalta osaltaan uusia yrittäjiä. Tämä toteutetaan yritysneuvonnalla sekä markkinoimalla esim. yritystontteja. Tulevaisuudessakin on tehtävä töitä uusien yritysten houkuttelemiseksi kuntaan, sekä olemassa olevien toimintamahdollisuuksien parantaminen. Työvoiman saatavuus eri

sektoreilla on valtakunnallinen haaste, ja tähän pyritään vastaamaan laajalla seutukunnallisella yhteistyöllä eri toimijoiden kanssa.

Kunnan talouden ylijäämä on lähes viisi miljoonaa. Kunnalla ei ole lainaa ja kassavaroja on pystytty sijoittamaan sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Tämä on erityisen merkittävä etu hyvinvointialuemuutoksen jälkeisten siirtymävuosien ajan kun kuntataloudessa on runsaasti muuttuvia tekijöitä.

Talousarviovuonna 2023 henkilöstökuluihin vaikuttaa kesällä -22 syntynyt kunta-alan työehtosopimus sekä lokakuussa -22 hyväksytty sote-sopimus, joka nostaa palkkatasoa totuttua enemmän lähivuosina. Talousarviossa on kolmen prosentin varaus verrattuna vuoden -22 talousarvioon. Hintojen nousu on ollut laajasti näkyvissä etenkin elinvoiman toimialueella, mutta palkkojen materiaalien ja energian nousu tulee vaikuttamaan ostopalveluihin kaikilla toimialueilla. Energiakriisin kokonaisvaikutuksia ensi vuoteen on vaikeaa arvioida. OP:n viimeisimmässä suhdanne-ennusteessa Suomen inflaation uskotaan kuluvana vuonna olevan 6,8 prosenttia, vuonna 2023 3,9 prosenttia ja vuonna 2024 2,4 prosenttia.

Kunnan vuoden 2023 talousarvion vuosikate on positiivinen 256 813 euroa. Poistojen jälkeen tulos on 240 914 euroa alijäämäinen. Oma toiminta on toteutettu valtuuston strategian mukaan nykyinen palvelutaso huomioiden, lasten ja nuorten palveluista ei ole tingitty ja varhaiskasvatuksen maksuttomuus ja kotihoidontuen kuntalisä on huomioitu.

Kunnan menovertailu edellisvuoden talousarvioon kuvastaa hyvinvointialueen käynnistymisen vaikutuksia kunnan talouteen. Henkilöstöön muutoksella ei ole suurta vaikutusta, koska sote- ja pelastustoimen henkilöstö on ollut jo muun organisaation palveluksessa. Kunnan vuoden 2023 talousarviossa toimintatuotot ovat 1,614 miljoonaa euroa (2022: 1,695 miljoonaa euroa) ja toimintamenot 6,072 miljoonaa euroa (2022: 12,126 miljoonaa euroa). Henkilöstömenot ovat 2,793 miljoonaa euroa (2022: 2,922 miljoonaa euroa). Palveluiden ostot ovat 1,813 miljoonaa euroa (2022: 7,841 miljoonaa euroa). Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat yhteensä 1,223 miljoonaa euroa (2022: 1,087 miljoonaa euroa).

Verotulot ja valtionosuudet muuttuvat merkittävästi. Verotulot laskevat vajaasta viidestä miljoonasta noin kolmeen miljoonaan euroon, ennusteen ollessa 3,1 miljoonaa euroa ja valtionosuudet vähenevät yli viidestä miljoonasta noin 1,6 miljoonaan euroon.

Suunnitelmavuosien ennusteet on tehty viimeisimmän käytettävissä olevan kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennusteiden perusteella. Laskennassa on mukana edelleen useita muuttuvia ja täsmentyviä eriä, joten suunnitelmavuosia voi pitää lähinnä suuntaa antavina ennusteina.

Tehtäväalueet sekä tehtäväaluekohtaiset lähtökohdat talousarvion laatimiselle ja toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet on kuvattu tarkemmin talousarvion tekstiosassa.

2. Kuntastrategia

Siikaisten kunnanvaltuusto on hyväksynyt alkuvuonna 2022 strategian vuosille 2022-2025.

Siikaisten kunnan arvot ovat osallisuus, vastuullisuus ja avoimuus.

Osallisuudessa on kysymys kuulumisesta Siikaisten kunnan ja sen kylien yhteisöön. Ihmiset osallistuvat omien, läheistensä ja yhteisten palveluiden tuottamiseen, tapahtumien tekemiseen ja kunnan päätöksentekoon. Vastuullisuus on vastuuta itsestä ja lähimmäisistä, mutta myös hyvää talouden hallintaa, sitoutumista työhön sekä ympäristöstä huolehtimista. Avoimuus merkitsee uteliaisuutta ja rohkeutta kohdata muuttuva toimintaympäristö.

Kuntastrategian toiminnalliset tavoitteet ovat:

- Luonnon virkistyskäytön ylläpitäminen ja vahvistaminen
- Lasten ja nuorten liikunnallisen elämäntavan ja harrastustoiminnan edistäminen
- Ikäihmisten aktiivisuuden ylläpitäminen
- Hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyön rakentaminen kuntalaisten palveluiden turvaamiseksi
- Geopark-mahdollisuuksien aktiivinen hyödyntäminen
- Eteläpään matkailu- ja virkistysalueen ammattimaisen kehittymisen tukeminen
- Avoimuus uusille avauksille ja nopea ja joustava palvelu

Kuntastrategian tavoitteet ja toimenpiteet tulee ottaa huomioon kunnan toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

3. Tavoitteet talousarviovuodelle 2023 tulosalueittain

Käyttötalouden tekstiosan numero ja otsikko ovat yhtenevät numero-osan kanssa. Talousarvion tekstiosassa kuvataan hyvinvointialueen vaikutukset kunnan toimintaan ja tulosalueisiin. Koska sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen toiminta ovat olleet aiemmin pääosin ostopalveluita, kunnan itse järjestämät palvelut ja suurin osa

tulosalueista ovat melko hyvin vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Eläkemenoperusteinen maksu on muuttunut verotuloihin perustuvaksi tasausmaksuksi, mikä vaikuttaa jonkin verran palkkakustannuksiin kustannuspaikoilla, joille on aiemmin budjetoitu henkilöihin sidottuja eläkemenoperusteisia maksuja. Tasausmaksu jaetaan kuitenkin toimialueille, joten toimialueen kokonaispalkkakustannuksiin se ei aiheuta merkittävää poikkeamaa. Tulosalueet eroavat toiminnallisesti toisistaan, mikä näkyy tekstien esittämistavassa ja tavoitteiden asettamisessa.

Tilivelvollinen

Kuntalain mukaan valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat. Toimiessaan jäsenenä muussa toimielimessä valtuutettu on tässä tehtävässään tilivelvollinen. Siikaisten kunnan tilivelvollisia toimielimiä ovat: kunnanhallitus, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, hyvinvointilautakunta ja elinvoimalautakunta. Kuntalain mukaiset vaikuttamistoimielimet ja työryhmät eivät ole tilivelvollisia toimielimiä.

Kuntalaki ei vaadi tilivelvollisten viranhaltijoiden määrittelemistä ennakolta, mutta toiminnan järjestämisen kannalta on selkeämpää, jos viranhaltijat tietävät etukäteen, keitä vastuuvapauslausuma koskee. Tilivelvollisia ovat kunnanjohtaja sekä toimialueiden ja tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat ja esimiehet. Heillä on kokonaisvastuu toimi/tehtäväalueensa toiminnasta ja taloudesta.

Hallinnon toimialueen tavoitteet talousarviovuodelle 2023

167100 Vaalit

Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit. Vaalien järjestämisestä ja laskennasta vastaa pääosin kunta. Keskusvaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin, kunnassa vaalien vastuuhenkilö on hallintopäällikkö. Pitkäaikainen vaalisihteerin on eläköitymässä, joten tarkoitus on nimetä hallintopäällikkö keskusvaalilautakunnan sihteeriksi. Hallinnon henkilöstö osallistuu ennakoäänestyksen järjestämiseen.

Tavoitteena on toteuttaa vaalit asianmukaisesti ja aktivoida kuntalaisia äänestämään.

167200 Tilintarkastajat

Tarkastuslautakunnan toiminta perustuu kuntalakiin. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kunnan toiminnan tuloksellisuuden ja tavoitteiden sekä sisäisen valvonnan toteutumisen seuranta. Tarkastuslautakunta toimii itse laatimansa työohjelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta hoitaa tehtävänsä syksyllä 2021 laatimansa nelivuotisen

työohjelman mukaisesti. Lautakunnan ja tilintarkastajan yhteyshenkilö on hallintopäällikkö. Tilintarkastusyhteisö on BDO.

167300 Yleishallinto

Tehtäväalueen vastuuhenkilöinä ovat kunnanjohtaja ja hallintopäällikkö. Tehtäväalueeseen kuuluvat kunnan talous- ja henkilöstöhallinto, IT palvelut ja valokuituverkko, yhteiset toimisto- ja asiakaspalvelutehtävät sekä luottamushenkilötoiminta. Lisäksi tehtäväalueeseen kuuluvat asiointipisteen palvelut sekä kehittäminen ja yhteistyö, mihin sisältyvät mm. yritysneuvonnan palvelut, edustus ja viestintä, jäsenyydet ja kunnanhallituksen harkinnanvaraiset avustukset.

Henkilöstö ja toimintatapa: Kunnan hallinnossa työskentelee kunnanjohtaja, hallintopäällikkö ja kolme hallintosihteerä. Yhden hallintosihteerin työpanos kohdentuu pääosin elinvoiman toimialueelle ja toisen hyvinvoinnin toimialueelle, molemmat tukevat kuitenkin myös hallinnon toimialueen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä. Talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluyhtiö Sarastia on uusinnut palvelusopimusjärjestelmänsä ja hyvinvointialueuudoksen jälkeen on odotettavissa iso järjestelmäpäivitys. Palveluissa, erityisesti palkkahallinnossa, on ollut jatkuvia vaikeuksia. Koska tulevan järjestelmämuutoksen ajankohta ja kustannukset eivät ole tiedossa, tähän ei ole kaikilta osin varauduttu talousarviossa. Vaihtoehtoisia, pienen kunnan näkökulmasta ketterämpiä palveluntuottajia on tässä vaiheessa myös tarkoituksenmukaista kartoittaa. Kunnan kolmas hallintosihteerin vastaa viestinnän kanavista ja asiakaspalvelusta ja toimii kunnan yhteisen hyvinvointitehtävän yhteyshenkilönä, ml yhdistysverkosto, sekä vaikuttamistoimielinten sihteerinä. Vuonna 2023 päättyy siviilipalvelus, jonka kustannus kohdentuu hallintoon ja tehtävät metsä- ja ympäristötoihin. Hallintoon voidaan työllistää määräaikainen työtön henkilö ensisijaisesti arkistoinnin muutosvaiheen tehtäviin, mikäli soveltuvaa osaamista olisi.

Kunta on siirtynyt valtiovarainministeriön edellyttämään automaattiseen talousraportointiin kokeiluvaiheen 2021 aikana, mutta edelleen vuonna 2022 valtio on lisännyt raportoinnin määrää ja järjestelmät toimivat lähes jokaisessa raportointikokonaisuudessa virheellisesti. Järjestelmä ja sen virheet työllistävät ympäri vuoden kunnassa ja Sarastiassa merkittävästi, mikä on pois kunnan muusta toiminnasta. Mikäli valtio ei saa sujuvoitettua prosesseja, kunnan on harkittava lisäresursointia hallintoon, sillä myös hyväksymisvaiheessa oleva uusi arkistolaki ja yhteensovitus sähköiseen hallintoon vaatii työpanosta. Vuosien 2021 ja 2022 raportointi on kriittinen kunnan ja hyvinvointialueen lopullisten valtionosuuslaskelmien määräytymisen vuoksi.

IT-palvelut on ostettu IPP Oy:ltä kesäkuusta 2021 lähtien. Palvelu on osoittautunut toimivaksi ja täyttää mm. tietoturva ja riskienhallintavaatimukset asianmukaisesti. Sopimus on tehty kaksivuotisena, joten palvelun jatkosta on päätettävä heti alkuvuoden aikana. Tarkoituksena on käynnistää kilpailutus heti alkuvuonna, mahdollisesti yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Yritysneuvonnan palvelut ostetaan Satakunnan Yrittäjäyhdistykseltä ja Kankaanpään kaupungilta. Kunta kuuluu Leader Pohjois-Satakunnan toiminta-alueeseen, mistä maksetaan kuntaraha-osuus EU-ohjelmakauteen ja

rahoitukseen sidottuna. Uusi ohjelmakausi on käynnistymässä. Kunta on Lauhanvuori-Hämeenkan gas Geopark yhdistyksen jäsen. Kunta osallistuu valokuituverkoston rahoittamiseen Sunetin kautta. Kunta on Kuntaliiton, Kuntatyönantajien ja Satakuntaliiton jäsen.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyön rakentaminen kuntalaisten palveluiden turvaamiseksi
- Te-palveluiden muutoksen valmisteluun ja toiminnan organisointiin vaikuttaminen
- sähköisen arkistoinnin edelleen kehittäminen uuden lainsäädännön mukaisesti ja paperisen asiahallinnan päättäminen

167340 Työllistetyt

Tehtävän vastuuhenkilö on kunnanjohtaja. Kunta työllistää vaikeasti työllistyviä tarpeen ja määrärahojen puitteissa. Ensisijaisesti kunta työllistää TE-hallinnon työllistämistukeen oikeutettuja henkilöitä. Määrärahalla voidaan työllistään nuoria kunnalle kesätöihin. Määrärahalla voidaan käynnistää tehtäväyksiköissä tarpeellisia oppisopimuskoulutuksia, mutta talousarvion laadintavaiheessa tiedossa olevat oppisopimuskoulutetut on sisällytetty hallintokuntien talousarvioihin. Työllistetyt tulosalueelle on siirretty omaksi kustannuspaikakseen sosiaali- ja terveystalouden kustannuspaikalta kunnan osuus työmarkkinatukimaksuihin eli ns. sakkomaksut.

- Kunnan työmarkkinatuen maksuosuuksia pyritään hillitsemään työllistämistoiminnalla
- Työllistäminen toteutetaan tehtäväyksiköihin todellisen tilapäisen tarpeen sekä henkilön tehtävään soveltuvuuden perusteella
- Kunta työllistää kesällä siikaislaisia nuoria soveltuviin kunnan tehtäviin. Hakuilmoitus julkaistaan alkukevällä.

167350 Maa- ja metsätilat

Vastuuhenkilö on kunnanjohtaja. Elinvoimalautakunnan ja teknisen johtajan tehtävänä on uuden metsänhoitosuunnitelman toteuttamisen valvonta ja sen mukaiset hoitotoimet ja hakkuut. Kunnanhallitus päättää lautakunnan esityksestä puun myynnistä. Kunnan metsiä hoitaa ostopalvelusopimuksella yrittäjä. Tulot ja hoitomenot budjetoidaan 2018 syksyllä valmistuneen hoitosuunnitelman mukaisina. Eteläpään, Katselman ja Härkäniemen

alueiden metsien luomusertifikaatin ylläpito kuuluu osana metsien hoitoon. Tehtäväalueeseen kuuluu myös tonttien myynti ja vuokraus.

167360 Maaseututoimi

Maaseutupalvelut ostetaan Porin kaupungilta ja lomituspalvelut järjestää Kankaanpään kaupunki.

167361 Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon toiminta on kokonaisuudessaan siirtynyt hyvinvointialueelle, eikä kunnalle synny tulosalueelle kustannuksia.

167362 Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalvetuiden toiminta on siirtynyt hyvinvointialueelle. Tulosalueelle on aiemmin kirjattu myös kunnan osuus työmarkkinatukimaksuihin avustuksena yhteisöille (kela). Tämä on siirretty omaksi kustannuspaikakseen työllistetyt tulosalueelle.

167370 Väestönsuojelu (nimenmuutos)

Ei tavoitteita talousarviovuodelle 2023.

Hyvinvointilautakunnan toimialueen tavoitteet talousarviovuodelle 2023

167410 Sivistystoimen hallinto

Tehtäväalueen vastuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, valvoa ja kehittää hyvinvointilautakunnan alaisten tehtäväalueiden toimintaa sekä huolehtia niiden tarpeellisesta yhteistyöstä, resurssien tarkoituksenmukaisesta ja taloudellisesta käytöstä. Sivistystoimen hallinto vastaa hyvinvointilautakunnan käsittelemien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Sivistystoimen hallinto järjestää keskitetysti esi- ja perusopetuksen koulukuljetuspalvelut ja toteuttaa varhaiskasvatusta sekä esi- ja perusopetusta koskevat valtionhallinnon tilastointitehtävät. Sivistystoimen hallinto hoitaa myös erilaisia hyvinvointitoimialueen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviä.

Varhaiskasvatuksen johtajan tehtävät on liitetty 1.8.2018 alkaen sivistystoimenjohtajan tehtäviin. Samassa yhteydessä päivähoiton johtajan virka muutettiin päiväkodinjohtajan viraksi. Viimeksi mainittuun virkaan kuuluvat Päiväkoti Pikku-Santran johtajan tehtävät ja aikaisempaa enemmän varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviä.

Siikaisten kuntaan perustettiin vuonna 2018 uusi hallintosihteerin toimi, joka on myös täytetty. Edellä mainitun toimen työajasta ja henkilöstökustannuksista 50 % on kohdennettu sivistystoimen hallinnon tehtäväalueelle.

Nuorisoneuvoston tehtäväkuva on kuvattu osana nuorisotyö-tehtäväaluetta.

Kirjastosihteerin virka muutettiin vuonna 2020 kirjasto- ja kulttuurisihteerin viraksi. Kulttuurityöryhmän toiminta on päätynyt ja sen tehtävät on liitetty kirjasto- ja kulttuurisihteerin tehtäviin.

Vanhus- ja vammaisneuvosto -tehtäväalue on siirtynyt hyvinvointilautakunnan alaisuuteen 1.6.2017 lukien. Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto yhdistettiin vuonna 2020 yhdeksi toimielimeksi, jonka nimi on vanhus- ja vammaisneuvosto.

Vuoden 2021 talousarviossa esi- ja perusopetuksen koulukuraattori ja – psykologipalvelujen ostokustannusten budjetointipaikka vaihtui sivistystoimen hallinnon kustannuspaikalta yhtenäiskoulu-kustannuspaikalle. Vuoden 2023 alusta edellä mainittujen palvelujen järjestämisestä vastaa Satakunnan hyvinvointialue. Saatujen ohjeiden mukaan hyvinvointialueen palvelutuotannon järjestelyt eivät valmistu edellä mainittuun määräaikaan mennessä, mistä syystä opetuksen järjestäjät vastaavat koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelujen järjestämisestä lukuvuoden 2022 – 2023 saakka. Tarkoitusta varten on varattu määräraha talousarvioon perusopetuksen kustannuspaikalle.

Toisen asteen opiskelijoiden psykologi- ja kuraattoripalvelujen käytöstä aiheutuneet kulut on budjetoitu ja tiliöity aikaisemmin sivistystoimen hallinnon kustannuspaikalle. Vuoden 2023 alusta edellä mainittujen palvelujen järjestämisvastuu siirtyy Satakunnan hyvinvointialueelle, eikä niitä varten enää budjetoida määrärahaa.

Henkilöstö

- osa-aikainen sivistystoimenjohtaja (14,48 %), jonka tehtävät on liitetty Siikaisten yhtenäiskoulun rehtorin tehtäviin
- hallintosihteerin (50 %)

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Tavoitteena on kehittää sivistystoimen hallinnon toimintaa siten, että tehtävien hoito on jaettu mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla sivistystoimenjohtajan, hallintosihteerin ja tehtäväalueiden esimiesten kesken.

- Siikaisten kunnassa on otettu käyttöön useita uusia tietokoneohjelmia, jotka vaikuttavat sivistystoimen hallinnon toimintaan. Lisäksi kunnille on tullut uusia valtionhallinnon rekistereitä, joiden ylläpitoon sivistystoimen hallinto osallistuu. Tavoitteena on kouluttaa ja opastaa edellä mainittuja ohjelmia käyttäviä työntekijöitä niin, että ohjelmien käyttö on sujuvaa ja tarkoituksenmukaista.
- Kuntatalouden yleisestä tiukkuudesta johtuen eri toimintojen ja päätösten taloudellisuuteen kiinnitetään jatkuvasti erityistä huomiota.

167420 Esi- ja perusopetus

Tehtäväalueen vastuuhenkilö on rehtori.

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Perusopetus-tehtäväalueen yleisenä tehtävänä on tuottaa perusopetuslain ja muiden säädösten mukaiset esi- ja perusopetuspalvelut Siikaisten kunnassa.

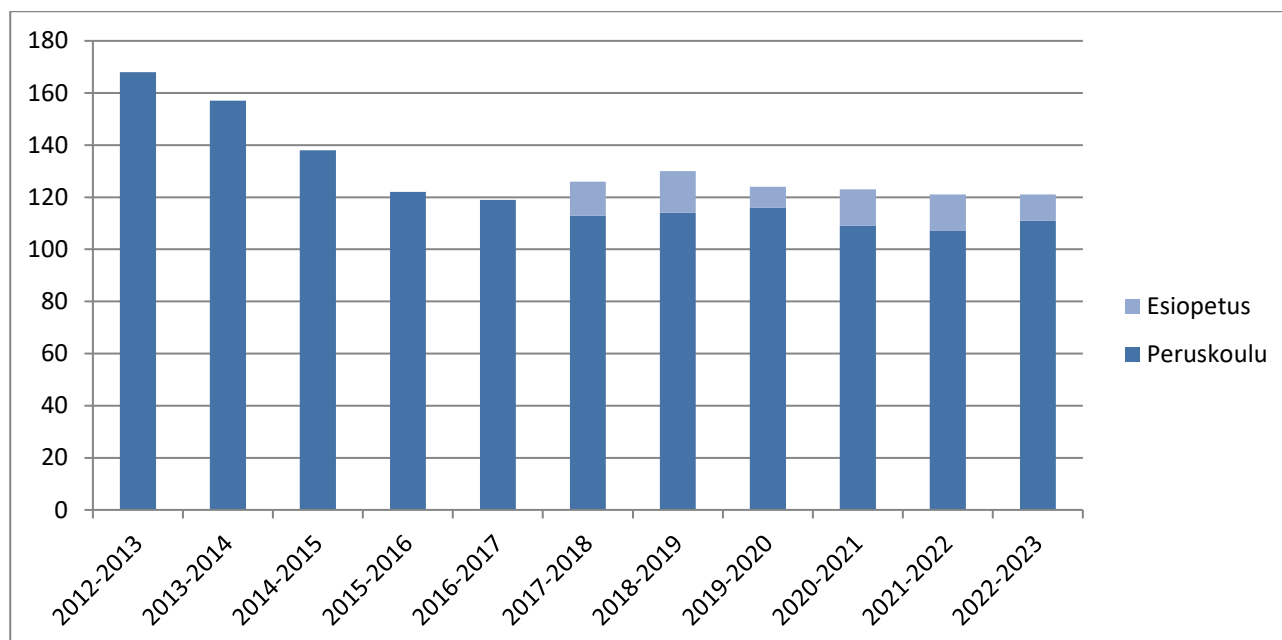
Koululaisille järjestetään koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa erikseen laadittavan suunnitelman mukaisesti kunnan omana toimintana. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääosin koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä avoimena varhaiskasvatuksena. Ryhmän henkilöstömitoitus on varhaiskasvatuslain mukainen. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämisessä voidaan tehdä yhteistyötä päiväkodin kanssa.

Henkilöstö (lukuvuonna 2021 – 2022)

- 1 rehtori, jonka tehtäviin on yhdistetty sivistystoimenjohtajan tehtävät
- 7 luokanopettajaa
- 3 aineenopettaja
- 2 erityisluokanopettajaa, joista toinen toimii Siikaisten yhtenäiskouluun perustetun erityisopetuksen pienryhmän opettajana
- 1 erityisopetuksen päätoiminen tuntiopettaja (määräaikainen), joka toimii myös vuosiluokan 1 opettajana ja jolla on myös tunteja varhaiskasvatuksen erityisopetuksessa
- 4 vakinaista koulunkäynninohjaajaa, joista 2 on kokoaikaisesti ja 2 osa-aikaisesti palkattuja. Kokoaikaiset koulunkäynninohjaajat toimivat myös koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina
- 1 hankerahoituksella palkattu määräaikainen koulunkäynninohjaaja
- 1 osa-aikainen määräaikainen koulunkäynninohjaaja (Siikaisten kunta ei vastaa palkkauskustannuksista).
- 1 vapaa-aikatoimen kanssa yhteinen liikunnanohjaaja, joka toimii koululaisten aamutoiminnassa sekä koulun kerhojen ohjaajana
- 2 päätoimista vakinaista laitoshuoltajaa (vastuualueena koulun ja liikuntahallin kiinteistöt)

Lisäksi koulussa voi toimia talousarviovuoden aikana harjoittelijoita sekä työkokeilussa ja oppisopimuskoulutuksessa olevia työntekijöitä.

Siikaisten yhtenäiskoulun oppilasmäärän kehitys (22.9.tilastointipäivän mukaan)

Perusopetuksen kustannuksista suurin osa prosenttia muodostuu henkilöstökuluista. Näin ollen koulun tuntikehyksen ja tätä kautta henkilöstöressurssien oikea mitoittaminen on toiminnan tehokkuuden ja taloudellisuuden kannalta ensisijaisen tärkeää. Opetusryhmien muodostamiseen ja yhdysluokkien käyttöön vaikuttavat opetettava oppiaine, tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä sekä rinnakkaisten vuosiluokkien koot. Edellä mainitut tekijät huomioiden nykyistä laajempi yhdysluokkaopetuksen käyttö on Siikaisten yhtenäiskoulussa vaikeaa.

Siikaisten yhtenäiskoulun tuntikehys

	Esiopetus	Yleisopetus	Erityisopetus	YHT.
Lukuvuosi 2022 - 2023	20	238	53	311,0
Lukuvuosi 2021 - 2022	20	233	46	299,0
Lukuvuosi 2020 - 2021	20	238,5	49	307,5
Lukuvuosi 2019 - 2020	20	240	49	309,0
Lukuvuosi 2018 - 2019	20	241	49	310,0

Luokkien ja opetusryhmien oppilasmäärät (22.9. tilastointipäivän mukaan)

Kuntaliiton vuonna 2017 julkaiseman Kouluikkuna, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannuskehitys vuonna 2015 -julkaisun mukaan vertailukuntien keskimääräiset ryhmäkoot vuonna 2015 seuraavia:

- vuosiluokat 1 – 6 16,9 oppilasta
- vuosiluokat 7 – 9 17,3 oppilasta

Lukuvuonna 2021 – 2022 Siikaisten yhtenäiskoulussa vuosiluokilla 1 – 6 oppilasmäärältään pienimmässä opetusryhmässä on 9 oppilasta ja suurimassa opetusryhmässä 16 oppilasta. Yleisopetuksen opetusryhmissä on tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevia oppilaita tavanomaista enemmän. Pienet opetusryhmät on huomioitu siten, että osa-aikaisen erityisopetuksen resursseja on opetusryhmillä käytettävissä vähän, ja tuen antamisesta vastaavat pääasiassa opetusryhmiä opettavat luokanopettajat ja aineenopettajat. Opetusryhmillä ei ole käytössä lainkaan ns. jakotunteja.

Vuosiluokalla 7 on 9 oppilasta, vuosiluokalla 8 10 oppilasta ja vuosiluokalla 9 12 oppilasta. Tätä pienempiä opetusryhmiä on valinnaisaineissa, vaikka niihin sovelletaan myös yhdysluokkaopetusta.

Tehostetun ja erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat (22.9. tilastointipäivän mukaan)

Samana julkaisun mukaan vuonna 2015 erityisen tuen piirissä oli keskimäärin koko oppilasmäärästä ja tehostetun tuen piirissä keskimäärin koko oppilasmäärästä.

	Keskimäärin koko Suomessa vuonna 2015*	Siikaisten yhtenäiskoulussa 20.9.2022 tilastointipäivänä
Tehostetun tuen päätöksen saaneet oppilaat	9 %	9 %
Erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat	8 %	15 %
Erityisen tuen päätöksen saaneista pidennetty oppivelvollisuus	Ei tilastotietoa	61 %

* Lähde: Kuntaliiton vuonna 2017 julkaiseman Kouluikkuna, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannuskehitys vuonna 2015

Näin ollen Siikaisten yhtenäiskoulussa tehostettua tukea saavien oppilaiden määrä vastaa valtakunnallista keskitasoa, mutta erityisen tuen ja pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvia oppilaita on valtakunnallista keskitasoa selkeästi enemmän.

Muut perusopetuksen kustannustekijät

Koulukuljetuksiin kuuluvat sekä kodin ja koulun väliset kuljetukset että muut oppilaskuljetukset. Ne ovat toinen Siikaisten kunnan perusopetuksen merkittävä kustannustekijä. Koulukuljetusten hankintatilanne vuonna 2022 on seuraava

- Vuonna 2020 toteutettiin tilausliikenteenä ajettavien koulukuljetusten kilpailutus lukuvuosiksi 2020 – 2021 ja 2021 – 2022. Kilpailutus sisälsi hankintaoption myös lukuvuosista 2022 – 2023 ja 2023 – 2024, ja hankintaoption käytöstä on tehty sopimus lukuvuodeksi 2022 – 2023. Kilpailutukseen perustuvia uusia sopimushintoja voidaan pitää erittäin edullisina. Tilausliikenteenä ajettaviin koulukuljetusreitteihin ei ole tullut talousarvion toteutumiseen vaikuttavia muutoksia.

- Varsinais-Suomen ELY kilpailutti reittiliikenteenä ajettavat reitit Merikarvia – Siikainen – Kankaanpää ja Siikainen – Pomarkku siten, että liikennöinti reiteillä alkoi syyslukukauden 2019 alusta. Varsinais-Suomen ELY:n sekä Siikaisten, Merikarvian ja Pomarkun kuntien kesken solmittiin sopimus edellä mainittujen reittien kustannuksiin osallistumisesta. Sopimuksen mukaan Siikaisten kunta ostaa reiteiltä koulukuljetuspalveluja sadallatuhannella eurolla vuodessa. Tilitystavasta Siikaisten kunta ja kilpailutuksen voittanut liikennöitsijä voivat sopia keskenään. Kilpailutuksen voitti Aaro E. Mäkelä Oy, jonka kanssa sivistystoimenjohtaja on sopinut, että Aaro E. Mäkelä Oy laskuttaa Siikaisten kuntaa koulukuljetuspalvelujen myynnistä kymmenentuhatta euroa kuukaudessa muina kuukausina lukuun ottamatta kesäkuuta ja heinäkuuta. Kilpailutus ja pohjalta solmittu ostopalvelusopimus takaavat julkisen liikenteen linja-autoreittien säilymisen Siikaissa sopimuskauden ajaksi ja lisäksi linja-autoliikenteen reittivuorojen hyödyntäminen koulukuljetuksissa saatiin vastaamaan hankintalain vaatimuksia. Sopimus nosti jonkin verran Siikaisten kunnan reittiliikenteen linja-autovuoroilla järjestettävien koulukuljetusten kustannuksia. Solmitun sopimuksen sopimuskausi on kaksi vuotta, ja lisäksi siihen kuuluu kaksi optiovuotta. Näin ollen vuoden 2023 aikana sopimusjärjestelyistä on käytävä uudet neuvottelut Lounais-Suomen AVI:n ja sopimuskuntien kanssa.

Oppikirjojen ja koulutarvikkeiden tilausmäärissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta oppikirjoihin liittyvää digimateriaaleja käytetään aikaisempaa enemmän. Oppikirjojen ja oheismateriaalien hinnat ovat nousseet merkittävästi viime vuosina, mistä syystä niiden hankintaa varten varattua määrärahaa on jouduttu korottamaan.

Oppilaan kotikunta maksaa muualla kuin kotikunnassaan esi- tai perusopetusta saavista oppilaista järjestävälle kunnalle ns. kotikuntakorvausta. Näin ollen kunta voi sekä joutua maksamaan että saada kotikuntakorvauksia.

Satakunnan hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen aiheuttaa merkittäviä muutoksia keskuskeittiön toimintaan. Jatkossa Siikaisten kunnan oma keskuskeittiö vastaa ainoastaan Päiväkoti Pikku-Santran ja Siikaisten yhtenäiskoulun ruokahuollosta, mikä nostaa ateriakohtaisia kustannuksia merkittävästi. Edellä mainitusta syystä sisäisen ateriapalvelun kustannukset nousevat useita kymmeniä prosentteja.

Kotikuntakorvaustulojen ja -menojen nettovaikutusten kehitys

- 2018 noin -10.000 €
- 2019 noin -64.000 €
- 2020 noin -75.000 €
- 2021 noin -74.000 €
- 2022 +14.979 €
- 2023 +59.453 €

Lakisääteistä esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta ja kunnille vapaaehtoista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa on järjestetty koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan puitteissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulunkäynninohjaajat.

Vuoden 2023 talousarvioon esitettävät kalustohankinnat ja investoinnit

- Jatketaan käyttöikänsä loppupuolella olevan luokkien esitystekniikan uusimista hankkimalla 2 suurta interaktiivista näyttöä ja 2 dokumenttikameraa (investointibudjetti) 8.000 €
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimitilojen saneeraus ja laajennus (investointibudjetti)
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan tilojen kalusteet (investointibudjetti) 10.000 €
- Koulun piha-alueelle suunnittelun verkkokiipeilytelineen asentaminen (Asennustyö siirtyi vuodelta 2022.)

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

a) Toistaiseksi voimassa olevat painotukset

- Koulussa on käytössä kansallinen KivaKoulu-ohjelma, jota käytetään positiivisen kouluilmapiirin luomiseen, koulukiusaamisen ennaltaehkäisemiseen sekä koulukiusaamistilanteiden ratkaisemiseen. KivaKoulu-tiimiin kuuluvat toimintaa koordinoivana opettajana lehtori Marle Kivimäki ja opettajajäsenenä luokanopettaja Satu Korhonen ja erityisluokanopettaja Kirsi Kalliomäki.
- Koulussa toteutetaan kansainvälisyyskasvatusta siten, että yhdeksännen vuosiluokan saksan kielen opiskelijat matkustavat opettajansa johdolla leirikoulumatkalle Saksaan. Lisäksi koulu voi erikseen niin päätettäessä ja talousarvion sallimissa rajoissa osallistua muihin kansainvälisyyshankkeisiin.
- Koulu osallistuu Yrityskylä-ohjelmaan.
- Kaikista koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen käytöstä ja poikkeavasta koulutyön järjestämisestä päätetään erikseen. Päätökset tekee rehtori talousarvion, opetussuunnitelman, lukuvuosisuunnitelman ja muiden normien mukaisesti. Mikäli toiminta tapahtuu oman kunnan alueella, eikä se aiheuta lisäkustannuksia, päätöksen voi tehdä myös opetuksesta vastaava opettaja.

b) Lukuvuodeksi 2022 - 2023 määritellyt toiminnan tavoitteet ja painopistealueet

- Eriytetyn erityisopetuksen ja opintososiaalisen tuen tarve on kääntynyt Siikaisten yhtenäiskoulussa nousuun, mikä on huomioitu erityisopetuksen resursseihin tehtynä lisäyksenä. Lisäksi lyhyen ajan kuluessa koulunkäynninohjaajien määrä on kaksinkertaistunut. Lukuvuonna 2021 – 2022 toteutettiin Siikaisten yhtenäiskoulun oppilaille tarjottavan tuen riittävyttä ja järjestelyjä koskeva sisäinen selvitys, jota jatketaan vielä lukuvuonna 2022 – 2023. Edellä mainitun selvityksen tuloksia hyödynnetään koulun kehittämistyössä, joka on lukuvuoden 2022 – 2023 painopistealue.
- Opetussuunnitelman perusteiden ja paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti tieto- ja viestintätekniikkaa (TVT-tekniikka) ja sen hyödyntämiseen liittyviä taitoja opetetaan läpäisyperiaatteella. Täsmällistä kuvausta opetettavista asioista tai osaamistavoitteista ei ole määritelty.

Siikaisten yhtenäiskoulun tieto- ja viestintästrategiaa kehitetään mm. määrittelemällä oppilaiden TVT-taitojen osaamistavoitteet eri nivelvaiheille.

- Lisäksi koulun opetusryhmät tekevät opintomatkoja ja koulu järjestää itse erilaisia teemapäiviä.

167440 Aikuiskoulutus

Tehtäväalueen vastuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Aikuiskoulutuksen tehtäväalueelle kuuluvat kansalaisopistotoiminta sekä käsityötaiteen perusopetus. Kansalaisopistopalvelut ostetaan ostopalveluna Merikarvian kunnalta, joka ylläpitää Merikarvia-Siikaisten kansalaisopistoa. Se toimii Merikarvian seitsenjäsenisen hyvinvointilautakunnan alaisuudessa. Jäsenistä kaksi nimeää Siikaisten kunta, jotka osallistuvat kansalaisopistoa koskevien asioiden käsittelyyn. Kansalaisopiston opetustuntimäärä on noin 6.000 tuntia ja vajaa kolmannes opetuksesta järjestetään Siikaisissa. Siikaisten maksuosuuteen vaikuttavat opetustuntien määrä Siikaisissa sekä opetustuntien jakautuminen Merikarvian ja Siikaisten välillä.

Siikaisten kuntaosuuksien kehitys

- TP2018 33.176 €
- TP 2019 34.353 €
- TA 2020 36.600 €
- TP 2021 16.097 €
- TA2022 30.000 €
- TA2022 32.000 €

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Taiteen perusopetuksen toimintavolyymit ja toiminnan monipuolisuus pyritään säilyttämään nykyisellään.
- Kansalaisopistotoiminnan painopistealueeksi määritellään opetustuntien pitäminen noin 2.000 tunnissa.
- Toiminnan volyymia Siikaisissa ohjaavaksi Siikaisten kunnan kuntaosuudeksi asetetaan 32.000 euroa (€).

167450 Kirjastotoimi

Tehtäväalueen vastuhenkilö on kirjasto- ja kulttuurisihteeri.

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Kirjastossa on oltava monipuolinen ja uudistuva kokoelma, sen on edistettävä lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua sekä ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja monipuoliseen lukutaitoon. Kirjaston tehtävänä on myös tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan, joka osaltaan edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Siikaisten kunnassa toimii yksi kunnan keskustassa Kunnantuvalla sijaitseva kirjasto sekä yksi Leväsjoella sijaitseva lainausasema. Kirjastoon on keskitetty myyntipalveluna tehtävät asiakaskopioinnit sekä muita kunnan käteismyyntejä.

Henkilöstö: kirjasto- ja kulttuurisihteerit, kirjastotyön osuus 90 % työajasta. Leväsjoen lainausaseman hoitaja, työaika 2 h/viikko. Kunnantuvan toimistohenkilöstö toimii kirjasto- ja kulttuurisihteerin sijaisena lyhyissä sijaisuuksissa. Pidempinä loma-aikoina voi olla muu järjestely.

Tilastoverailu Siikaisten kirjasto / Maaseutumaiset kunnat 2021

Lähde: Kirjastot.fi	Siikainen	Maaseutumaiset kunnat
Fyysiset käynnit / Asukasluku	2,68	6,65
Lainaaaja / Asukasluku %	24,19	30,71
Kokonaislainaus / Asukasluku	11,42	13,27
Toimintakulut asukasta kohti (€)	64,59	67,48
Henkilötyövuodet: Kirjaston palkkaamat / (Asukasluku / 1000)	0,84	0,80
Henkilöstökulut asukasta kohti (€)	33,94	33,82
Hankinnat / (Asukasluku / 1000)	493,86	456,22

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Haetaan OKM:n erityisavustusta kirjastojen alueelliseen ja paikalliseen kehittämistoimintaan (lainausautomaatin hankinta). Hakuaika alkaa 26.10. ja päättyy marraskuun lopussa, myönnetty avustukset on käytettävä vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Kehittämishankkeissa avustetaan mm. kirjaston uusia toimintamalleja, joilla parannetaan kirjastopalvelujen saatavuutta. Tähän ehtoon sopii **lainausautomaatin** hankinta, jolla voidaan lisätä kirjaston aukioloaikaa silloin, kun henkilökunta ei ole paikalla. Avustus kattaa enintään 80 % hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista.
- Koululaisten kirjastonkäytönopetus ja vinkkausten järjestäminen jatkuu suunnitelman mukaan myös vuonna 2023. Kirjailijavierailuja ja Lukupiiritoimintaa jatketaan.
- Asiakkaiden digiopastusta ja -neuvontaa annetaan kirjaston asiakaspääteillä tai asiakkaiden omilla laitteilla.

167460 Kulttuuritoimi

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta ja kirjasto- ja kulttuurisihteerit.

Laissa kuntien kulttuuritoiminnasta kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. Kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kunnan tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkaille

mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Tulosalueeseen kuuluvat kulttuuripalvelut, avustukset ja musiikkiopisto.

Siikaisten kunnan kulttuuripalvelujen suunnittelu ja tuotanto organisoitiin uudelleen vuonna 2020. Kirjastosihteerin virka muutettiin kirjasto- ja kulttuurisihteerin viraksi, kulttuurityön osuuden ollessa 10 % työajasta. Samassa yhteydessä kulttuuritoimikunnan toiminta päättyi. Kirjasto- ja kulttuurisihteerin tehtäviin kuuluu kuntien kulttuuripalveluista annetun lain mukaisten kulttuuripalvelujen hankkiminen ostopalveluna kunnanhallituksen määräämien hankintarajojen puitteissa.

Siikaisten päivän tapahtuman järjestämisvastuu on paikallisilla yhdistyksillä ja yrityksillä. Kulttuuriavustusten myöntämistä ja musiikkiopistoa koskevat päätökset valmistelee sivistystoimenjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Kulttuuritoimi järjestää joko itse tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoisia ostopalveluna toteutettavia kulttuuritapahtumia. Niitä varten varataan käyttötalousbudjettiin 4.000 euron määräraha. Kulttuuritapahtumien hankinnasta päättää kirjasto- ja kulttuurisihteerin kunnanhallituksen määräämien hankintarajojen ja myönnetyn määrärahan puitteissa. Kulttuuritapahtumissa huomioidaan eri-ikäiset asiakasryhmät.
- Siikaisten päivän tapahtuman pääesiintyjän hankintaa tai hankinnan tukemista varten varataan käyttötalousbudjettiin 5.000 euron määräraha.
- Kuntalaisten omaa kulttuurituotantoa tuetaan jakamalla kulttuuriavustuksia talousarviossa määritellyn määrärahan (3.500 €) mukaisesti.

167470 Liikunta ja ulkoilu

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta, vapaa-aikasihteerin ja tehtäväalueen vastuhenkilö on vapaa-aikasihteerin.

Kuntien liikuntapalveluihin kuuluvat tehtävät perustuvat liikuntalakiin. Sen mukaan valtion ja kuntien tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Henkilöstö: vapaa-aikasihteerin, osa-aikainen määrääaikainen vapaa-aikaohjaaja, lisäksi ulkoilualueiden hoitotyössä voidaan käyttää tilapäistä henkilöstöä. (Osa-aikainen määrääaikainen vapaa-aikaohjaaja toimii liikuntapaikkojen ja kiinteistöjen hoitotehtävissä sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustehtävissä ja koulun kerhotoiminnan ohjaustehtävissä.)

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Vuosina 2019 – 2020 uusittiin Eteläpään kuntosadan pinnoite ja valaistus sekä rakennettiin ulkokuntoilun alue (ulkokuntolaitteet, lasten kiipeilytelineet, beach-volley -kenttä).

- Vuonna 2021 kunnostettiin tenniskentän pinnoitetta, tehtiin Eteläpäähän kuntoportaat (76 askelmaa) ja rakennettiin Haapakeitaan alueelle uutta retkeilyreittiä Katselmasta Haapajärven tilalle, jonka pituus on 4,1 km. Retkeilyreitin rakentaminen jatkuu vuoden 2022 aikana.
- Vuonna 2022 toiminnan painopisteenä oli ulko- ja sisäliikuntapaikkojen pienehköt kunnostustyöt, minkä vuoksi käyttötalouden kunnostusmäärärahoja korotettiin jonkin verran. (Vastaavasti vuodelle 2022 ei esitetty investointimäärärahoihin kirjattavaa investointikohdetta.)
- Vuonna 2023 Haapakeitaan luontoreitin jatkorakentaminen ja ylläpito siirtyvät liikunnan ja ulkoilun tehtäväalueen vastuualueelle. Tarkoitusta varten varataan 4.000 € määräraha.
- Toiminnallisena tavoitteena on, että Siikaisten kunta/liikunnan ja ulkoilun tehtäväalue ylläpitää seuraavia liikuntapaikkoja:
 - liikuntahalli (sis. liikuntasalin ja kuntosalin)
 - koulun juhlasali
 - koulun piha-alueella sijaitseva monitoimiareena
 - urheilukenttä (sis. yleisurheilun suorituspaikat ja nurmikentän)
 - pesäpallokenttä
 - 1 tenniskenttä
 - 2 jääkiekkokaukaloa
 - Eteläpään alueella sijaitseva pururata, josta talvisin hiihtolatuna ylläpidetään 3,3 kilometriä valaistua latua.
 - Eteläpäässä sijaitsevat frisbeegolfrata ja minigolfrata, beach-volley -kenttä, ulkokuntoilun alue kuntoilulaitteineen, lasten motoriikkarata, kuntoportaat
 - keskustasta sivukylille lähtevät ladut erillisen suunnitelman mukaan (yht. noin 50 kilometriä)
 - Muut liikuntatoimen palvelut ja toiminnot pyritään säilyttämään nykyisellään.
 - Liikuntatoimi tukee koulun liikuntatoimintaa (mm. oppilaskerhoja, liikuntapaikkojen ylläpito) sekä osallistumalla kilpailujen järjestämiseen.
- Liikunta-avustuksilla tuetaan kolmannen sektorin liikuntapalveluja tarjoavia toimijoita, ja sitä varten on varattu erillinen 6.500 euron määräraha.

Investoinnit vuonna 2023

- Urheilukentän juoksuradan sisäpuolien nurmialueen perusparantaminen (30.000 €)
- Vapaa-aikatoimen ja teknisen toimen yhteiskäytössä oleva noin 25 vuotta vanha runko-ohjattava kiinteistötraktori vaihdetaan uuteen. Hankinta sisältää myös tarvittavat työkoneet ja lisälaitteet. (150.000 €)
- Liikuntahallin yhteyteen rakennetta konekatos (15.000 €)

167480 Nuorisotyö

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta ja vapaa-aikasihteeri, tehtäväalueen vastuhenkilö on vapaa-aikasihteeri.

Kuntien nuorisotyön ja -politiikan toteuttamisesta säädetään nuorisolaissa. Sen mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä.

Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä paikallisten viranomaisten sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Nuorisotoimi on mukana seudullisessa yhteistyössä Etsivän nuorisotyössä (Kankaanpää). Lisäksi nuorisotoimi on mukana seudullisissa hankkeissa.

Kuntalain 26 §:ssä säädetään, että nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen. Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta säädetään nuorisolain (1285/2016) 24 §:ssä. (21.5.2021/419)

Vuoden 2016 lopulla Siikaisten kunnassa aloitti toimintansa Nuorisoneuvosto, jonka hallintosäännön mukaisena tehtävänä on

1. edistää nuorten hyvinvointia kehittämällä nuorille suunnattuja vapaa-ajanpalveluja ja parantamalla nuorten vaikuttamismahdollisuuksia,
2. järjestää erilaisia päihdeettömiä tapahtumia nuorille ja osallistua kunnassa tehtäviin nuoriin vaikuttavien päätösten tekoon,
3. tukea omalla toiminnallaan nuorisotyötä,
4. tehdä tarvittaessa aloitteita ja kannustaa tällä tavalla myös kaikkia muita nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin.

Henkilöstö: vapaa-aikasihteeri, vapaa-aikaohjaaja

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Nuorisotyön tehtäväalueen vastuuhenkilönä toimiva vapaa-aikasihteeri on eläköitymässä lähivuosina, ja edellä mainitun tehtäväalueen virkajärjestelyihin on suunniteltu muutoksia eläköitymisen yhteydessä. Tämän vuoksi nuorisotoimen tehtäväalueen tehtävien ja vastualueiden suunnittelu käynnistetään vuonna 2023.
- Kuntalain 26 §:n mukainen nuorisoneuvosto osallistuu mm. nuorille suunnattujen toimintojen ja tapahtumien suunnitteluun. Nuorisoneuvoston toiminnan kehittämistä jatketaan vuonna 2023, ja samassa yhteydessä ratkaistaan nuorisoneuvoston toiminnan ohjaamiseen liittyvät tehtäväjärjestelyt.
- Nuorisotilat on järjestetty liikuntahallin yhteyteen. Nuorisotilat ovat avoinna jatkuvalla periaatteella joka päivä klo 21.00 saakka. Ohjaajaa ei ole paikalla, mutta tiloissa on kameravalvonta.
- Vapaa-aika sihteeri on ollut mukana EPT-työryhmässä Posan alueella, jossa toteutetaan mm. Pakka-toimintaa. PoSan toiminnot siirtyvät Satakunnan hyvinvointialueen tuottamiksi, ja yhteistyön jatkuminen on vielä epäselvää.
- Vuonna 2023 aikana jatketaan hyväksi havaittua lasten kesäkerhotoimintaa (kesäkuu).
- Nuorisotoimen avustuksia varten on varattu erillinen 2.500 euron määräraha.

167485 Vanhus- ja vammaisneuvosto

Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto yhdistettiin vuonna 2020 yhdeksi toimielimeksi, jonka nimi on vanhus- ja vammaisneuvosto.

Vanhus- ja vammaisneuvostolle on asetettu hallintosäännön 33 §:ssä seuraavat tehtävät:

1. seurata vanhus- ja vammaispalveluiden laatua ja riittävyyttä seurata vanhus- ja vammaisväestön tarpeita ja niitä vastaavaa palvelutoimintaa,
2. tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kunnan viranomaisille vanhuksia ja vammaisia koskevissa asioissa,
3. lisätä vanhusten ja vammaisten ja heitä edustavien viranomaisten yhteistoimintaa, edistää vanhusten ja vammaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa heitä koskevaan päätöksentekoon,
4. vaikuttaa ympäristön ja liikenteen suunnitteluun ja toteutukseen vanhusten ja vammaisten näkökulmasta,
5. tiedottaa vanhuksia ja vammaisia koskevista asioista,
6. edistää vuorovaikutusta eri sukupolvien välillä,
7. laatia vuosittain toimistaan toimintasuunnitelma ja toimintakertomus.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Toiminnan painopiste on pyrkiä vaikuttamaan ajoissa asioihin, jotka päätöksenteossa koskevat vanhuksia ja vammaisia.
- Toiminnan painopisteenä on myös ikäihmisten ja vammaisten yhteisiin asioihin ja yhteisön toimintaan liittyvän osallisuuden lisääminen.
- Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan organisoiminen ja kehittäminen (Satakunnan hyvinvointialueen toiminnan virallinen aloitus vuoden 2023 alusta vaikuttanee myös kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen työskentelyyn.)
- Vanhusten viikon tapahtuman järjestäminen

167490 Varhaiskasvatus

Tilivelvollisia ovat hyvinvointilautakunta, sivistystoimenjohtaja ja päiväkodinjohtaja ja tehtäväalueen vastuhenkilöitä ovat sivistystoimenjohtaja ja päiväkodinjohtaja.

Uusi varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018. Lailla vahvistetaan varhaiskasvatuksen asemaa osana koulutuspolkua. Säädosmuutokset selkiyttävät järjestäjien lakisääteisiä velvoitteita, mutta eivät luoneet uusia velvoitteita kunnille ja muille järjestäjille. Varhaiskasvatuksen järjestäjän kannalta keskeisin muutos on henkilöstön koulutusvaatimusten nouseminen.

Kunnan on huolehdittava lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä asukkailleen siinä laajuudessa ja sisällöltään sellaisena, kun varhaiskasvatuslaissa ja -asetuksessa säädetään ja opetushallituksen hyväksymissä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa edellytetään. Varhaiskasvatuksen toteutuksessa lapsen etu nostettiin keskiöön.

1.8.2020 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain muutoksen jälkeen kaikille lapsille palautuu yhtäläinen oikeus varhaiskasvatukseen, ja näin ollen esimerkiksi työttömänä tai hoitovapaalla olevan vanhemman lapsi on taas oikeutettu kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen.

1.8.2020 alkaen varhaiskasvatusasetusta muutettiin siten, että päiväkodin henkilöstömitoitus yli kolmevuotiaiden kokoaikaisessa palvelussa olevien osalta on yksi työntekijä seitsemää lasta kohti (1:7). Aikaisemmin mitoitus oli yksi työntekijä kahdeksaa lasta kohti (1:8).

1.8.2021 alkaen varhaiskasvatuslakia (36 §) muutettiin mitoituksesta poikkeamisen osalta. Edellä mainittu muutos selkiytti henkilöstön poissaoloihin liittyvää mitoituksen tulkintaa: Enää henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Kunnissa on varmistuttava siitä, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävät ja toimivat sijais- tai muut varajärjestelyt myös henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin.

Varhaiskasvatuslain mukaisesti lapsella on oikeus

- täyteen varhaiskasvatukseen
- vuorohoitoon, eli iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä järjestettävään hoitoon (Vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.)

1.8.2022 alkaen tuli ottaa käyttöön Opetushallituksen antamien uusien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan laaditut paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat.

Siikaisten kunnan järjestämä varhaiskasvatus on keskitetty Päiväkoti Pikku-Santraan, joka on avoinna arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 6.00 – 17.00. Edellä mainittujen aukioloaikojen ulkopuolella järjestettävästä varhaiskasvatuksesta käytetään varhaiskasvatuslain mukaisesti nimitystä vuorohoito. Sen tarve on ollut Siikaisten kunnassa satunnaista, ja tästä syystä sitä järjestetään, mikäli sille on varhaiskasvatuslain mukaista tarvetta.

Erityistapauksessa ja huoltajien anomuksesta varhaiskasvatuspalvelua voidaan ostaa Siikaisten kunnan ulkopuolelta ainoastaan lastensuojelullisista syistä. Asiasta päättää hyvinvointilautakunta, jolle osoitettuun anomukseen tulee liittää lastensuojelusta vastaavan viranomaisen lausunto. Pelkkä vanhempien työpaikkojen sijaitseminen naapurikunnassa tai muut varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvät syyt eivät riitä varhaiskasvatuksen järjestämiseen ostopalveluna toisesta kunnasta.

Henkilöstön määrän varhaiskasvatuslain mukaiset mitoitukset

- Alle 3-vuotiaiden ryhmä; yksi kasvatushenkilökuntaan kuuluva neljää kokopäiväistä lasta kohti
- 3 – 6-vuotiaiden ryhmä; yksi kasvatushenkilökuntaan kuuluva seitsemää kokopäivähoidossa olevaa lasta kohti ja yksi kasvatushenkilökuntaan kuuluva kolmeatoista tilapäisessä hoidossa olevaa lasta kohti (suhdeluku lasketaan edellä mainittujen lasten määrään suhteutettuna).
- Edellä mainitut suhdeluvut voivat ylittyä tilapäisesti.
- Päiväkodilla tulee olla johtaja.
- Päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Päiväkoti Pikku-Santra on avoimena noin 11 tuntia päivässä, joten henkilökuntaa tulee olla enemmän kuin pelkkä lasten määrään perustuva suhdeluku edellyttää. Myös äkilliset sijaistarpeet joudutaan ottamaan huomioon henkilöstömitoituksessa.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ja henkilöstötarve 1.9.2022 tilanteen mukaan

	ALLE 3-VUOTIAIDEN VARHAISKASVATUSRYHMÄ			3 – 5 -VUOTIAIDEN VARHAISKASVATUSRYHMÄ			Henkilöstö- mitoitus (minimi)
	1-vuotiaat ja sitä nuoremmat	2-vuotiaat ja 3-vuotiaat	Henkilöstö- mitoitus (minimi)	3- vuotiaat	4- vuotiaat	5- 6vuotiaat	
Kokopäivähoito		9	-	5	8	2	2,4
Osapäivähoito			-		2	1	0,1
YHT.		9	3+1	5	10	3	2,5+1

Henkilöstö (varhaiskasvatuksen tehtäväalueen johtaja)

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueen johtajana toimii sivistystoimenjohtaja, jonka tehtäviin on liitetty varhaiskasvatuksen tehtäväalueen johtajan tehtävät.

Päiväkoti Pikku-Santran henkilöstö ja sen sijoittaminen varhaiskasvatusryhmiin

ALLE 3-VUOTIAIDEN RYHMÄ	3 – 5 -VUOTIAIDEN RYHMÄ
1 varhaiskasvatuksen opettaja (vakinainen) 1 erityisopettaja (määräaikainen, 2 vvh) 3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa (vakinaisia)	1 Varhaiskasvatuksen opettaja (vakinainen); 1 päiväkodinjohtaja (vakinainen, 6,45 h työajasta osoitettu varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin) 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa
Yhteensä 4 henkilötyövuotta	Yhteensä n. 4 henkilötyövuotta

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Päiväkoti Pikku-Santran piha-alueen toiminnallisuuden ja turvallisuuden kehittäminen
- Päiväkoti Pikku-Santran turvallisuuteen liittyvien suunnitelmien uudistaminen; jatkoa vuosilta 2021 ja 2022.
- Päiväkoti Pikku-Santran uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto.

Investoinnit

- Varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle ei esitetä talousarviovuonna 2023 tehtäviä investointeja.

Elinvoimalautakunnan toimialueen tavoitteet talousarvio vuodelle 2023

167510 Teknisen toimen hallinto

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja

Tehtävänä on elinvoimalautakunnan kokousasioiden valmistelu ja toimeenpano.

Henkilöstö: tekninen johtaja (47,15 %) ja osastosihteeri (100 %) Tekninen toimi käyttää kuntouttavia työntekijöitä ja tukityöllistettyjä eri tehtävissä.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Talouden hallinta
- Elinvoimalautakunta kokoontuu 7 kertaa vuodessa ja lautakunnan jaosto kokoontuu elinkeinotoiminnan asioissa tilanteen mukaan yritystoimintaan liittyvissä asioissa.

167520 Kiinteistötoimi

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja

Tekninen toimi hoitaa kunnan vuokra-asuntojen vuokrauksen ja huoneistojen kunnossapidon. Muita tiloja on Heikintalon rakennukset. Määrärahoista suurin osa menee lämmitykseen, sähköön ja rakennusten ulkoalueiden kunnossapitoon, joiden kustannukset ovat nousseet edellisestä vuodesta merkittävästi. Piha-alueiden auraukset ja hiekoitukset teetetään ostopalveluna urakoitsijalla. Asuntoja on 48 kpl, joista vuokrattuna syksyllä 39 kpl. Asunto-osakeyhtiön talossa oleva asunto pyritään myymään vapauduttuaan. Yhdessä asunto-osakeyhtiössä on yksi asunto. Vanhustentaloissa on 16 asuntoa, joista tyhjillään on 3 kpl.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Vuokra-asuntojen vuokrausasteen pitäminen 70 %.
- Vuokralaisten vaihtuessa pyritään huoneistoissa tekemään välttämätön pintamaalaus ennen seuraavaa vuokralaista.
- Vuokran pitäminen kohtuullisena, huomioiden valtakunnallisen indeksinousun.

167530 Tilahallintapalvelut

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuhenkilö on tekninen johtaja

Tekninen toimi huolehtii kunnantuvan, peruspalvelukeskuksen, paloaseman, Metsätähden, päiväkodin, keittiön, kuistikoulun, yhtenäiskoulun ja liikuntahallin kunnossapidosta. Uutena rakennuksena tähän luetteloon Teollisuustie 5:n huoltorakennus. Näiden rakennusten piha-alueiden auraukset ja hiekoitukset teetetään ostopalveluna urakoitsijalla.

Eteläpään matkailukeskuksen kiinteistöjen ylläpito yhdessä alueella toimivan yrittäjän kanssa.

Henkilöstö: työhön osallistuva työnjohtaja 1 ja kiinteistöhoitaja 1

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Kiinteistöjen vuosittaisesta kunnossapidosta huolehtiminen.
- Hyvinvointialueen kanssa yhteistyö vuokrattavista rakennuksista.

167540 Liikenneväylät

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuuhenkilö on tekninen johtaja

Liikennealueisiin kuuluvat kaavatiet sekä yksityistieavustukset. Kaavateiden auraukset, hiekoitukset ja kesähoito teetetään ostopalveluna urakoitsijalla. Yksityistieavustuksia jaetaan vuosittain talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Kaavateitä 12,4 km, avustettavia yksityisteitä n. 107 km.

Tehtävänä on hoitaa ja pitää kunnossa asemakaava-alueen puistot, pitää yllä matonpesupaikkaa sekä valvoa sen käyttöä ja kerätä käyttömaksuja. Lisäksi pidetään yllä venelaituripaikkoja. Venelaituripaikkoja on 18 kpl. Matkailuun liittyvät kodat ja tuvat Eteläpäässä sekä Katselmassa.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Hoitaa ja ylläpitää kaavatiet siten, että tiestön kunto säilyy vähintään nykyisellä tasolla.
- Yksityistieavustuksia jaetaan tiekunnille
- Metsäisten puistoalueiden hoitaminen raivaamalla
- Matkailun rakenteiden ylläpito yhdistysten kanssa

167550 Palvelujen myynti

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuuhenkilö on tekninen johtaja

Huolehditaan teknisen osaston varasto- ja huoltotarpeesta.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Konekeskuksen alumiinitelineitä vuokrataan ulkopuolisille tarpeen mukaan saaden vuokratuloja

167555 Ruoka- ja puhtaanapalvelut

Tehtäväalueen tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja ruokapalveluesimies ja vastuuhenkilö ruokapalveluesimies.

Keittiö tuottaa keskitetysti ja joustavasti kunnan ruokahuoltopalvelut. Ravintopalvelut vastaavat kunnan ruokapalveluiden järjestämisestä. Ruokapalveluiden toiminta-ajatuksena on tuottaa asiakkailleen maukasta ja ravitsevaa ruokaa ammattitaitoisen henkilökunnan avulla.

Henkilöstö ja toimintatapa: Keittiöllä on yhteensä kaksi vakituista työntekijää. Ruokapalveluesimies ja keittäjä. Keittiöllä aloitti syksyllä 2021 oppisopimustyöntekijä, jonka koulutusjakso kestää 1,5 vuotta. Keittiö toimii myös tarvittavien työkokeilujen ja kuntouttavan työtoiminnan toimintaympäristönä.

Keskuskeittiö Metsätähdessä on valmistuskeittiö, joka on auki vuoden jokaisena päivänä. Päiväkoti Pikku-Santraan valmistetaan aamupala, lounas ja välipala. Päiväkotiin ruoka kuljetetaan vaunulla jaoteltuna kahteen paikkaan. Esikoululaiset ruokailevat ruokasalissa heti kun he aloittavat esikoulunsa. Kunnan oma henkilökunta ruokailee satunnaisesti lounasaikaan. Keittiö valmistaa tilauksesta myös erilaisia tarjoiluja kahvituksiin ja muihin tilaisuuksiin.

- Päiväkoti Pikku-Santrassa on lapsia 26 ja ohjaajia 8.
- Esikoululaisia on 11 ja ohjaajia 1
- Koululaisia on 111 ja opettajat sekä ohjaajat keskimäärin 17 henkilöä päivittäin

Ateriasuoritteet 2013-2022

Vuosi	Koulu oppilaat Eskarit	Päiväkoti	Iltis	Posa
2013	31636		550	12831
2014	24779		468	12567
2015	24732		399,50	11241
2016	24270,9		249,5	10980
2017	24700	9400	250	10900
2018	27694	5709	1556	10720
2019	28444	5837	1780	8824
2020	21640	5269	1214	9117
2021	27027	8360	1521	9135
2022	27700	8300	1530	9150
2023	27000	8300	1500	-

Talousarvioita tehdessä lounasmäärät on arvioitu vuodelle 2022 ja 2023 edellisen vuoden 2021 toteutuneiden määrien mukaan. Koululaisten määrä on laskenut. Päiväkodissa lasten lukumäärä on pysynyt lähes ennallaan. Vuoden 2022 luvut ovat karkea arvio. Posan

ruokailut päättyvät vuoden 2022 lopussa. Koulun ja päiväkodin luvuissa on mukana valvova henkilökunta. Keittiöllä on kokonaissuoritemäärän seuranta.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Tuottaa aterioita kunnan eri yksiköille koulu, päiväkot. Kunnanhallituksen päätöksellä käytetään mahdollisuuksien mukaan lähiruokaa sekä valitaan suomalaisia raaka-aineita ja osallistutaan lähiruokapäivään
- Huomioidaan riskit koronaan liittyen, ja toimintatapoja muutetaan tilanteiden mukaan
- Vakioruokaohjeiden käyttö on otettu jokapäiväiseen toimintaan. Ruokalista muokataan ja tarkennetaan annoskokoja sekä seurataan ruoan menekkiä. Erilaisia teemoja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan asiakasta kuunnellen.
- Halutaan tuottaa ruokasalissa kunnan omia tilaisuuksia mahdollisimman paljon.
- PoweResta-ohjelmiston hyödyntäminen.

167560 Jätehuolto

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuuhenkilö on tekninen johtaja

Porin ja muiden ympäristökuntien kanssa yhteinen jätehuolto-yhtiö, joka hoitaa jätehuollon järjestämisen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kunnan alueella on hyötyjätöpisteitä yhteiskäytössä 7 kpl, vaarallisen jätteen mobiilikeräys ja SE-romun keräys. Kunnan toimintana on maanlajitysalue ja risujen vastaanottoaika.

Jätehuolto-yhtiö huolehtii yhteisten jätöpisteiden huollosta. Lopetetun kaatopaikan velvoitetarkkailun kustannukset tulevat kunnan maksettavaksi.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Rinki-pisteen säilyminen kunnan alueella

167570 Energiahuolto

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja, vastuuhenkilö on tekninen johtaja

Kunta omistaa kirkonkylän aluelämpölaitoksen ja -verkon. Lämpöenergia ja aluelämpölaitoksen ylläpito ostetaan Siikaisten Puuusuuskunnalta. Kunta laskuttaa verkostoon liittyneiltä asiakkailta kulutuksen mukaisen energian (kh:n vuosittain määrittämän taksan mukaisena).

Henkilöstö: kiinteistöhoitaja 10 %. Tuntikirjanpidon mukaan toteutuneet tunnit kirjataan kohteelle.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ostettu energia Mwh/v	3.600	3499	3730	3668	3264,10	3599
Laskutettu energia Mwh/v	2.537,73	2559,40	2426,75	2355,17	2160,23	2454,40
Keskimääräinen ostohinta	35,50	35,50	35,50	35,50	35,50	35,50
Kaukolämpölinja km	2,95	2,95	2,95	2,95	2,95	2,95
Hukkalämpö	29,5 %	26,85 %	34,9 %	35,8 %	33,8 %	31,80 %

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Nykyisten asiakkaiden säilyttäminen

167580 Kaavoitus ja rakennusvalvonta

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja. Vastuuhenkilö on tekninen johtaja.

Tehtävänä on kunnallisen kaavoituksen ajan tasalla pitäminen. Rakennusvalvonnan tehtävä on neuvoa ja valvoa rakennustoimintaa siten, että se tapahtuu annettujen lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti hyvää rakennustapaa noudattaen.

Henkilöstö: Tekninen johtaja toimii rakennustarkastajana (palkkauksesta 50 %)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Myönnetyt rakennusluvut	38	30	33	35	31	30	39
Poikkeamislupalausunnot	2	4	7	4	5	7	6
Rakennustarkastajan katselmukset	59	46	46	50	51	62	42
Rakennusilmoitukset	18	20	19	12	18	18	13

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Rakennusrekisterin tietojen päivittäminen vastaamaan todellisuutta kiinteistöillä.
- Haetut rakennus- ja toimenpideluvat käsitellään kahden viikon kuluessa täydellisen lupahakemuksen vastaanottamisesta.
- Poikkeamislupalausunnot annetaan puolentoista kuukauden kuluessa täydellisen lupahakemuksen vastaanottamisesta.
- Rakennustietojen sähköinen täydentäminen- ohjelman hankkiminen ja käyttöönotto.

SIIKAISTEN VESIHUOLTOLAITOS TALOUSARVIO 2023

167600 Liikelaitokset

Tilivelvollisia ovat elinvoimalautakunta ja tekninen johtaja. Vastuhenkilö on tekninen johtaja.

Vesihuoltolaitos tuottaa toiminta-alueensa vesihuoltopalvelut kunnan strategian mukaisesti.

Henkilöstö: vesilaitoksen hoitaja.

Yhteisvedenottamot: Kernikanta I vedenottamo käsittää kaksi siiviläputkikaivoa ja Kernikanta II vedenottamo yhden kuilukaivon. Lisäksi järjestelmään kuuluu Tallikankaan laitos, jossa suoritetaan raakaveden kemiallinen käsittely sisältäen alkaloinnin. Runkovesijohto-yhteys on Kankaanpäästä, josta ostetaan vuosittain noin 600-800 m³ vuorokaudessa. Tehtävänä on toimittaa laatuvaatimukset täyttävää vettä Merikarvian ja Siikaisten vedenkäyttäjille.

Oma vesilaitos: Käsittää jakeluverkoston, johon tällä hetkellä sisältyy keskustaajaman lisäksi Otamon, Leväsjoen kyläkeskukset, Itäluoman, Krakan, Saarikosken, Venesjärven ja Hirvijärven sekä Leppijärven suunnan johtohaarat. Tehtävänä on jakaa vettä ja pitää jakeluverkosto asianmukaisessa kunnossa, sekä häiriön sattuessa turvata vedensaanti kuluttajille tilapäisjärjestelyin. Kuntastrategian mukaisesti huolletaan verkostoa säännöllisesti.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Huoltaa ja ylläpitää verkostoa siihen liittyvine venttiileineen ja mittareineen siten, että saavutetaan veden laadussa hyvät tulokset.
- Kriisitilanteisiin varautuminen.
- Korjataan vesivuodot viikon kuluessa havainnosta.

Viemärlaitos: Käsittää viemäriverkoston, jätevedenpumppaamot, jätevedenpuhdistamon sekä siihen liittyvän viranomaisseurannan.

Tehtävänä on huolehtia laitoksen alueella syntyvien jätevesien käsittelystä siten, että ne voidaan puhdistettuna laskea takaisin vesistöön. Jätevedet on johdettu käsiteltäväksi Merikarvialle 1.1.2010 lukien.

Toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet 2023

- Merikarvialle johdetun jätevesimäärän pienentäminen.

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
OMA VESILAITOS							
Pumpattu vesi keskim. m ³ /d	155,00	157,83	138,00	161,79	150,15	180,82	187,14
Pumpattu vesi m ³ /v	187.100	201.967	194.304	184.289	174.443	165.843	165.623
Ostettu vesi Kankaanpää m ³	186.884	202.932	199.253	194.778	183.158	221.605	300.122
Vesijohtolinja km	126,86	126,86	126,86	126,96	126,96	126,96	126,96
Vesilaitos liittymiä	511	516	520	524	529	536	540
Vesilaitos kulutus m ³ /v	56.596	55.737	50.513	59.054	54.803	65.999	68.305

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
VIEMÄRILAITOS							
Pumppaamot kpl	15	15	15	15	15	15	15
Viemärit muoviputkea km	31,65	31,65	31,65	31,75	31,75	31,75	31,75
Johdettu jätevettä Merikarvialle m ³	72.128	59.888	55.369	42.502	58.467	85.516	63.976
Laskutettu jätevesi m ³	22.681	22.337	20.661	21.824	20.548	21.589	23.008
Laskuttamaton jätevesimäärä %	68,6	62,7	62,7	48,7	64,9	74,8	64
Viemärlaitos liittymiä	205	206	208	209	210	210	211

Hulevesi: Hulevesipumppaamo on toiminnassa keskustassa Leijonapuiston läheisyydessä.

INVESTOINNIT

Kunnan ja vesilaitoksen investoinnit on esitetty numero-osassa.

4. Talousarvion sitovuus

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle tehtäväkohtaiset ja hankekohtaiset toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot.

Valtuuston hyväksymä tulosalueen nettomääräraha on sitova. Valtuuston hyväksymät tavoitteet ovat toimielimiä ja viranhaltijoita sitovia. Hallitus hyväksyy talousarvion perustuvat käyttösuunnitelmat. Hallitus voi tulosyksikkö 2 tasolla päättää kustannuspaikkojen välisistä määrärahojen muutoksista. Lautakuntien tulee hyväksyä tehtäväalueittaiset käyttösuunnitelmat viimeistään helmikuun 2023 aikana ja toimittaa ne kunnanhallitukselle.

Investointimäärärahat ovat sitovia nettomäärärahoja investointiosassa ilmoitetulla tasolla.

Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kunnanhallituksen antamien tarkempien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Toimialueen määrärahan muutosesityksissä on selvitettävä myös muutosten vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Talousarviovuoden jälkeen talousarviolukuihin ei tehdä muutoksia.

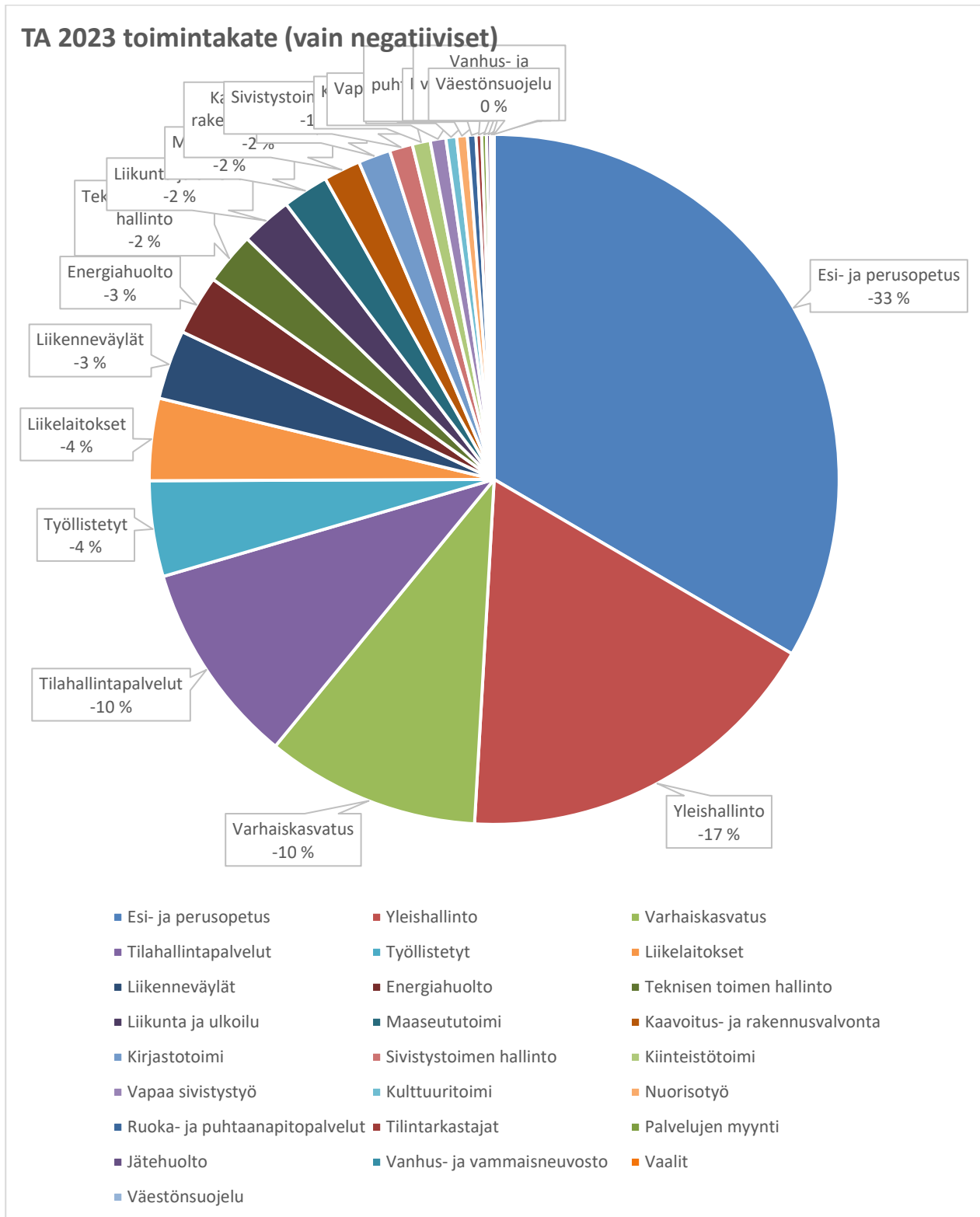
5. Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty kunnan käyttötalouden toiminta tulosalueittain. Tulosalue on toiminnallinen kokonaisuus, jolle valtuusto asettaa talousarviossa toiminnalliset tavoitteet ja antaa tavoitteiden toteutumista varten resurssit. Tulosalueelle annettu meno- ja tuloarvion erotus eli nettomenomääräraha vastaa kuntalain (410/2015 § 110) käsitettä.

Käyttötalousmenoista on graafinen esitys tulosaluetasosta nettomenojen suuruusjärjestyksestä. Tulosalueista suurimmat nettomenon prosenttiosuudet ovat esi- ja perusopetuksen tulosalueella (33 %) sekä yleishallinnon (17 %) tulosalueella.

Käyttötalousmenoista on tulosaluetasoinen raportti tavoiteteksteineen. Talousarviossa luvut esitetään täysinä euroina.

Kaavio 1. Tulosalueiden nettomenot (toimintakate) suuruusjärjestyksessä. Kaaviossa on esitetty vain negatiiviset toimintakatteen (positiivinen toimintakate Maa- ja metsätilat -tulosalueella).

Käyttötalous tulosalueittain 2023

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Vaalit			
Toimintatulot	1 648	1 500	3 140
ulkoiset	1 648	1 500	3 140
Toimintamenot	-8 784	-9 732	-6 303
ulkoiset	-8 776	-7 732	-6 303
sisäiset	-8	-2 000	
Toimintakate	-7 136	-8 232	-3 163
Tilintarkastajat			
Toimintamenot	-9 078	-12 033	-12 033
ulkoiset	-9 078	-12 033	-12 033
Toimintakate	-9 078	-12 033	-12 033
Yleishallinto			
Toimintatulot	59 005	21 650	16 500
ulkoiset	18 795	15 100	16 500
sisäiset	40 210	6 550	
Toimintamenot	-734 412	-791 760	-819 284
ulkoiset	-734 085	-788 860	-819 284
sisäiset	-327	-2 900	
Toimintakate	-675 407	-770 110	-802 784
Työllistetyt			
Toimintatulot	38 546	55 000	55 000
ulkoiset	38 546	55 000	55 000
Toimintamenot	-119 862	-190 709	-260 709
ulkoiset	-119 862	-190 709	-260 709
Toimintakate	-81 316	-135 709	-205 709
Maa- ja metsätilat			
Toimintatulot	55 967	175 825	175 825
ulkoiset	55 967	175 825	175 825
Toimintamenot	-29 754	-40 000	-40 000
ulkoiset	-29 754	-40 000	-40 000
Toimintakate	26 213	135 825	135 825

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Maaseututoimi			
Toimintatulot		10 000	10 000
ulkoiset	0	10 000	10 000
Toimintamenot	-56 452	-57 873	-109 100
ulkoiset	-56 452	-57 873	-109 100
Toimintakate	-56 452	-47 873	-99 100
Väestönsuojelu			
Toimintamenot		-1 000	-1 000
ulkoiset	0	-1 000	-1 000
Toimintakate		-1 000	-1 000
Sivistystoimen hallinto			
Toimintamenot	-39 036	-47 225	-49 766
ulkoiset	-39 036	-46 675	-49 766
sisäiset		-550	
Toimintakate	-39 036	-47 225	-49 766
Esi- ja perusopetus			
Toimintatulot	201 955	234 570	226 588
ulkoiset	201 955	234 570	226 588
Toimintamenot	-1 553 588	-1 665 112	-1 762 134
ulkoiset	-1 434 282	-1 564 812	-1 602 134
sisäiset	-119 306	-100 300	-160 000
Toimintakate	-1 351 633	-1 430 542	-1 535 546
Vapaa sivistystyö			
Toimintamenot	-15 914	-31 600	-33 600
ulkoiset	-15 914	-31 600	-33 600
Toimintakate	-15 914	-31 600	-33 600
Kirjastotoimi			
Toimintatulot	455	150	5 150
ulkoiset	455	150	5 150
Toimintamenot	-70 333	-72 072	-74 549
ulkoiset	-70 328	-71 972	-74 549
sisäiset	-5	-100	
Toimintakate	-69 878	-71 922	-69 399

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Kulttuuritoimi			
Toimintatulot	10 981	500	500
ulkoiset	10 981	500	500
Toimintamenot	-31 340	-18 218	-23 507
ulkoiset	-31 340	-18 218	-23 507
Toimintakate	-20 359	-17 718	-23 007
Liikunta ja ulkoilu			
Toimintatulot	2 846	4 100	4 100
ulkoiset	2 846	4 100	4 100
Toimintamenot	-84 797	-105 842	-114 622
ulkoiset	-84 667	-105 542	-114 622
sisäiset	-130	-300	
Toimintakate	-81 951	-101 742	-110 522
Nuorisotyö			
Toimintatulot	1 970	2 500	2 500
ulkoiset	1 970	2 500	2 500
Toimintamenot	-11 664	-20 616	-25 497
ulkoiset	-10 499	-19 616	-25 497
sisäiset	-1 166	-1 000	
Toimintakate	-9 694	-18 116	-22 997
Vanhus- ja vammaisneuvosto			
Toimintamenot	-140	-3 692	-3 692
ulkoiset	-140	-3 692	-3 692
Toimintakate	-140	-3 692	-3 692
Varhaiskasvatus			
Toimintatulot	24 280	40 000	17 000
ulkoiset	24 280	40 000	17 000
Toimintamenot	-433 804	-485 541	-477 532
ulkoiset	-390 671	-455 441	-437 532
sisäiset	-43 133	-30 100	-40 000
Toimintakate	-409 523	-445 541	-460 532
Teknisen toimen hallinto			
Toimintatulot	1 583		
ulkoiset	1 583	0	0
Toimintamenot	-86 484	-96 300	-112 477
ulkoiset	-86 484	-96 100	-112 477
sisäiset		-200	
Toimintakate	-84 902	-96 300	-112 477

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Kiinteistötoimi			
Toimintatulot	238 159	208 240	194 740
ulkoiset	238 159	208 240	194 740
Toimintamenot	-257 871	-225 204	-233 440
ulkoiset	-187 387	-159 939	-176 036
sisäiset	-70 484	-65 265	-57 404
Toimintakate	-19 712	-16 964	-38 700
Tilahallintapalvelut			
Toimintatulot	189 598	216 279	216 279
ulkoiset	189 598	216 279	216 279
Toimintamenot	-437 849	-713 766	-653 863
ulkoiset	-322 907	-604 256	-551 143
sisäiset	-114 942	-109 510	-102 720
Toimintakate	-248 251	-497 488	-437 584
Liikenneväylät			
Toimintatulot	2 018	1 400	1 500
ulkoiset	2 018	1 400	1 500
Toimintamenot	-101 814	-133 522	-150 553
ulkoiset	-100 950	-133 022	-150 053
sisäiset	-864	-500	-500
Toimintakate	-99 797	-132 122	-149 053
Palvelujen myynti			
Toimintatulot	993	4 377	4 377
ulkoiset	993	4 377	4 377
Toimintamenot	-4 575	-13 854	-14 604
ulkoiset	-4 575	-13 854	-14 604
Toimintakate	-3 582	-9 477	-10 227
Ruoka- ja puhtaanapitopalvelut			
Toimintatulot	319 001	266 000	200 000
ulkoiset	155 197	135 000	0
sisäiset	163 805	131 000	200 000
Toimintamenot	-307 551	-345 201	-218 318
ulkoiset	-307 542	-345 201	-218 318
sisäiset	-9		
Toimintakate	11 450	-79 201	-18 318

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Jätehuolto			
Toimintatulot	864		
ulkoiset	864	0	0
Toimintamenot	-4 620	-7 531	-8 631
ulkoiset	-4 620	-7 531	-8 631
Toimintakate	-3 756	-7 531	-8 631

Energiahuolto			
Toimintatulot	170 090	158 700	154 900
ulkoiset	27 583	17 000	20 000
sisäiset	142 507	141 700	134 900
Toimintamenot	-182 773	-253 683	-283 883
ulkoiset	-182 773	-253 683	-280 883
sisäiset			-3 000
Toimintakate	-12 683	-94 983	-128 983

Kaavoitus- ja rakennusvalvonta			
Toimintatulot	17 453	6 500	6 500
ulkoiset	17 453	6 500	6 500
Toimintamenot	-60 123	-72 175	-86 092
ulkoiset	-60 123	-72 175	-86 092
Toimintakate	-42 670	-65 675	-79 592

Liikelaitokset			
Toimintatulot	373 653	287 948	319 724
ulkoiset	329 604	254 273	291 000
sisäiset	44 049	33 675	28 724
Toimintamenot	-381 506	-421 575	-496 548
ulkoiset	-341 307	-421 375	-496 548
sisäiset	-40 198	-200	
Toimintakate	-7 853	-133 627	-176 824

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Toimintatulot	1 711 364	1 695 239	1 614 323
ulkoiset	1 320 793	1 382 314	1 250 699
sisäiset	390 572	312 925	363 624
Toimintamenot	-10 996 065	-12 126 463	-6 071 735
ulkoiset	-10 605 494	-11 813 538	-5 708 111
sisäiset	-390 572	-312 925	-363 624
Toimintakate	-9 284 701	-10 431 225	-4 457 413

6. Tuloslaskelmaosa

- Toimintatuotot: Käyttötalousosan tulosalueiden toimintatuottojen yhteissumma
- Toimintakulut: Käyttötalousosan tulosalueiden toimintakulujen yhteissumma
- Toimintakate: Käyttötalousosan tulosalueiden toimintatuottojen ja toimintakulujen yhteissumman erotus, eli käyttötalouden nettomeno yhteensä
- Verotulot yhteensä 3 087 000 euroa on arvioitu Kuntaliiton, valtiovarainministeriön ja Verohallinnon yhdessä laatiman marraskuun verotuloennustemallin perusteella.
- Kunnanvaltuuston päätöksellä 16.11.2022 § 36 vuoden 2023 tulovero- ja kiinteistöveroprosentit:
 - tuloveroprosentti 9,36 %
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 %
 - vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,50 %
 - muun asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
 - yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00 %
 - rakentamattoman rakennuspaikan veroprosenttia ei määrätä
 - voimalaitosten veroprosentti 3,10 %
 - koiraveroa ei peritä
- Valtionosuuksien vuoden 2023 arvio 1 619 744 euroa perustuu Kuntaliiton marraskuun ennakkolaskelmaan kuntien valtionosuuksista vuonna 2023.
- Korkotuotot ja -kulut: Talletusten, antolainojen ja sijoitusten korkotuotot. Pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen korkokulut.
- Muut rahoitustuotot ja -kulut: Verotilitysten korot, osuuspääomien korot, verotilin korot, viivästyskorot ja luottoprovisiot.
- Vuosikate: Toimintakate + verotulot + valtionosuudet + rahoitustulot - rahoitusmenot. Jotta kunnan talous on tasapainossa, tulee vuosikatteen olla vähintään poistojen suuruinen.
- Poistot käyttöomaisuudesta: Poistosuunnitelman mukaan arvioidut käyttöomaisuuden poistot.
- Tilikauden tulos: Vuosikate - poistot +/- satunnaiset erät.
- Tilikauden ylijäämä/alijäämä: Tilikauden tulos +/- rahastojen muutokset

Tuloslaskelmaosa

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
TOIMINTATULOT	1 711 364	1 695 239	1 614 323
Myyntitulot	1 127 628	1 130 735	1 083 079
Maksutulot	14 654	10 500	11 000
Tuet ja avustukset	105 099	118 300	99 440
Muut toimintatuotot	463 984	435 704	420 804
TOIMINTAMENOT	-10 996 065	-12 126 463	-6 071 735
Henkilöstömenot	-2 603 573	-2 921 922	-2 792 802
Palvelujen ostot	-7 114 031	-7 840 745	-1 812 885
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 010 532	-1 086 917	-1 222 819
Avustukset	-204 445	-243 300	-209 300
Muut toimintamenot	-63 485	-33 579	-33 929
TOIMINTAKATE	-9 284 701	-10 431 225	-4 457 413
VEROTULOT	5 074 812	4 933 000	3 087 000
VALTIONOSUUDET	5 442 117	5 773 736	1 619 744
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	535	7 482	7 482
Korkotulot	2 802	3 000	3 000
Muut rahoitustulot	9 931	7 832	7 832
Korkomenot	-6 858	-1 250	-1 250
Muut rahoitusmenot	-5 341	-2 100	-2 100
VUOSIKATE	1 232 763	282 993	256 813
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-510 971	-511 941	-497 728
Suunnitelman mukaiset poistot	-510 971	-511 941	-497 728
TILIKAUDEN TULOS	721 792	-228 948	-240 914
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	721 792	-228 948	-240 914
Tavoitteet ja tunnusluvut			
Toimintatulot / Toimintamenot %	15,6 %	14,0 %	26,6 %
Vuosikate / Poistot %	241,3 %	55,3 %	51,6 %
Kertynyt yli-/alijäämä	4 900 364	4 671 416	4 430 501

Tuloslaskelma vesi- ja viemärlaitos

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Liikevaihto	373 146	287 948	319 724
Liiketoiminnan muut tuotot	507		
Materiaalit ja palvelut	-313 297	-311 443	-382 096
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252 937	-249 897	-319 450
Ostot tilikauden aikana	-252 937	-249 897	-319 450
Palvelujen ostot	-60 360	-61 546	-62 646
Henkilöstökulut	-67 846	-110 132	-114 452
Palkat ja palkkiot	-54 743	-90 863	-93 900
Henkilösivukulut	-13 103	-19 269	-20 552
Eläkekulut	-11 354	-16 984	-18 192
Muut Henkilösivukulut	-1 749	-2 284	-2 360
Poistot ja arvonalentumiset	-123 717	-118 538	-118 538
Suunnitelman mukaiset poistot	-123 717	-118 538	-118 538
Liiketoiminnan muut kulut	-363		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-131 570	-252 164	-295 361
Rahoitustuotot ja -kulut	182		
Muut rahoitustuotot	187		
Muut rahoituskulut	-5		
Ylijäämä (Alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-131 388	-252 164	-295 361
Ylijäämä (Alijäämä) ennen varauksia	-131 388	-252 164	-295 361
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-131 388	-252 164	-295 361

7. Investointiosa

Investointiosassa on esitetty investointihankkeet investointikohteittain.

16791001	Talonrakennus	
16710002	Vuokra-asuntojen ylläpito- ja kunnostustöitä jatketaan. Kallio A:n huoneistoremontteja jatketaan huoneiston vapauduttua, yksi huoneisto remontoimatta.	20.000 €
16710003	Yhtenäiskoulun eskaritilan laajennus viereiseen tilaan. Pihaan asennetaan leikkitaline.	40.000 €
16710004	Metsätähden pesuhuoneessa uusitaan vesieristyksiä ja pintoja, joka siirtyi koronan takia vuodelta 2020. Sisäänkäynnin katteiden vaihtaminen. Sähköistyksen muutokset.	55.000 €

16710009	Päiväkodille asennetaan leikkitelinet, valaistuksen vaihtaminen.	10.000 €
16710011	Liikuntahallille avoin katos kentän laitojen säilytykseen ym. säilytykseen.	15.000 €
16710019	Museolle pakarin katon ja perustusten korjaaminen. Huopakate on uusittava koko rakennuksen osalta ja korjattava samalla painumia katossa. Päärakennuksen eteisen hajuhaitan selvittäminen.	15.000 €
16710020	Hiekoitushiekkavaraston uusiminen varastolle.	25.000 €
16710021	Uuden huoltorakennuksen irtaimiston/hyllyjen hankintaa.	10.000 €
16793001	Kunnallistekniikka	
16730002	Asfaltoitujen kaavateiden maakivien poisto ja asfalttipaikkausten/kolojen paikkauttaminen.	10.000 €
16730006	Urheilukentän nurmialueen uudistamista ja tarvittavan kastelulaitteiston hankintaa.	30.000 €
16730008	Matonpesupaikan pohjan korjaus/uusiminen ja asfaltointi.	10.000 €
16730009	Vanhan kunnanviraston piha-alueen muutostöihin suunnittelu/hankerahaa.	30.000 €
	Linja-autokatoksen rakentaminen keskustaan Lauttijärventien alkupäähän oikealle puolelle. Kukka-astioiden hankinta viihtyvyyden parantamiseen.	8.000 €
16795001	Irtain omaisuus	
16750001	Liikuntatoimelle kiinteistötraktorin uusiminen tarvittavine työkoneineen. Yhteiskäyttö teknisen toimen kanssa.	138.000 €
16750002	Yhtenäiskoulu; TVT-investointi: 2 suurta interaktiivista näyttöä ja 2 dokumenttikameraa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tilojen kalusteet.	18.000 €
16750004	Ruohonleikkurin uusiminen sauvaohjattavaan leikkuriin.	13.000 €
16798001	Vesihuollon investoinnit:	
16780001	Varaudutaan tukemaan mahdollisia omatoimilinjoja.	20.000 €
16780009	Mittauskaivojen asentaminen Otamon ja Leväsjoen vesilinjoille.	20.000 €
	2023 investoinnit yhteensä	487.000 €

8. Rahoituslaskelmaosa

Rahoituslaskelma osoittaa miten kunnan menot rahoitetaan. Rahoituslaskelmaosaan kootaan tulorahoitus ja pääomarahoitus, sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan.

Kunta on maksanut kaikki rahalaitoslainansa kokonaan pois vuoden 2021 aikana. Uusia lainoja ei ole nostettu.

Rahoitusosa

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 232 763	282 993	256 813
Tulorahoituksen korjauserät	-32 089	0	0
	1 200 674	282 993	256 813
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-254 356	-1 096 050	-487 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	34 675	0	0
	-219 681	-1 096 050	-487 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	980 992	-813 057	-230 187
Rahoituksen rahavirta			
	0	0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 530 000	0	0
	-1 530 000	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 903	0	0
Saamisten muutos	-277 185	2 000	2 000
Korottomien velkojen muutos	-76 194	9 000	9 000
	-360 282	11 000	11 000
Rahoituksen rahavirta	-1 890 282	11 000	11 000
Rahavarojen muutos	-909 290	-802 057	-219 187

Rahoitusosa vesi- ja viemärlaitos

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä/-alijäämä	-131 570	-252 164	-295 361
Poistot ja arvonalentumiset	123 717	118 538	118 538
Rahoitustuotot ja -kulut	182	0	0
	-7 671	-133 627	-176 824
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-17 815	-246 000	-40 000
	-17 815	-246 000	-40 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-25 486	-379 627	-216 824
Rahoituksen rahavirta			
	0	0	0
	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 903	0	0
Saamisten muutos kunnalta	416 341	0	0
Saamisten muutos	-108 371	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta	72 359	0	0
Korottomien velkojen muutos	58 072	0	0
	431 498	0	0
Rahoituksen rahavirta	431 498	0	0
Rahavarojen muutos	406 012	-379 627	-216 824

9. Suunnitelmakauden laskelmat ja investoinnit

Suunnitelmakauden laskelmissa on mukana myös sisäiset erät.

Tuloslaskelmaosa

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATULOT	1 711 364	1 695 239	1 614 323	1 614 323	1 614 323
Myyntitulot	1 127 628	1 130 735	1 083 079	1 083 079	1 083 079
Maksutulot	14 654	10 500	11 000	11 000	11 000
Tuet ja avustukset	105 099	118 300	99 440	99 440	99 440
Muut toimintatuotot	463 984	435 704	420 804	420 804	420 804
TOIMINTAMENOT	-10 996 065	-12 126 463	-6 071 735	-6 193 170	-6 193 170
Henkilöstömenot	-2 603 573	-2 921 922	-2 792 802	-2 848 658	-2 848 658
Palvelujen ostot	-7 114 031	-7 840 745	-1 812 885	-1 849 143	-1 849 143
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 010 532	-1 086 917	-1 222 819	-1 247 275	-1 247 275
Avustukset	-204 445	-243 300	-209 300	-213 486	-213 486
Muut toimintamenot	-63 485	-33 579	-33 929	-34 608	-34 608
TOIMINTAKATE	-9 284 701	-10 431 225	-4 457 413	-4 578 847	-4 578 847
VEROTULOT	5 074 812	4 933 000	3 087 000	3 087 000	3 087 000
VALTIONOSUUDET	5 442 117	5 773 736	1 619 744	1 619 744	1 619 744
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	535	7 482	7 482	7 482	7 482
Korkotulot	2 802	3 000	3 000	3 000	3 000
Muut rahoitustulot	9 931	7 832	7 832	7 832	7 832
Korkomenot	-6 858	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
Muut rahoitusmenot	-5 341	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
VUOSIKATE	1 232 763	282 993	256 813	135 379	135 379
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-510 971	-511 941	-497 728	-512 728	-512 728
Suunnitelman mukaiset poistot	-510 971	-511 941	-497 728	-512 728	-512 728
TILIKAUDEN TULOS	721 792	-228 948	-240 914	-377 349	-377 349
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	721 792	-228 948	-240 914	-377 349	-377 349

Rahoituslaskelmaosa

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TA 2023	TS2024	TS2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 232 763	282 993	256 813	135 379	135 379
Tulorahoituksen korjauserät	-32 089	0	0	0	0
	1 200 674	282 993	256 813	135 379	135 379
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-254 356	-1 096 050	-487 000	-690 000	-450 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	34 675	0	0	0	0
	-219 681	-1 096 050	-487 000	-690 000	-450 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	980 992	-813 057	-230 187	-554 621	-314 621
Rahoituksen rahavirta					
	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 530 000	0	0	0	0
	-1 530 000	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 903	0	0	0	0
Saamisten muutos	-277 185	2 000	2 000	0	0
Korottomien velkojen muutos	-76 194	9 000	9 000	0	0
	-360 282	11 000	11 000	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 890 282	11 000	11 000	0	0
Rahavarojen muutos	-909 290	-802 057	-219 187	0	0

INVESTOINTIESITYKSET vuosille 2024 - 2026

Vuodelle 2024

Omatoimilinjojen avustus	30.000 €
Keskustan korttelien 11, 12, 13, 120-129 infran suunnittelu	50.000 €
Kunnallistekniikan suunnittelu Mäkitalon teollisuusalueen laajennukselle	50.000 €
Kunnallistekniikan suunnittelu Heinijoen asemakaava-alueelle	50.000 €
Kunnallistekniikan rakentaminen, uusi kaava-alue rannassa	100.000 €
Vesijohtolinjan puhdistus possuttamalla	40.000 €
Vesilaitoksen investoinnit	30.000 €
Viemärlaitoksen investoinnit	20.000 €
Kallio A:n huoneistoremontti	15.000 €
Liikuntahallilla katon maalaus ja ulkoseinän rappauskorjaukset, ulko-oven vaihto	55.000 €
Liikuntahallilla ulkoseinän maalaus	60.000 €
Vanhustentalot, tiilikaton uudelleen pinnoitus	10.000 €
Eteläpää, tiilikaton uudelleen pinnoitus	10.000 €
Päiväkoti/Niittyvilla katon uudelleen pinnoitus	20.000 €
Huoltorakennuksen pihan asfaltointi ja irtaimiston/hyllyjen hankintaa	40.000 €
Tievalaistusmuutokset lamppujen valmistuksen loppumisen johdosta	80.000 €
Metsäpirtintien jatke peruspalvelukeskuksen pihaan, asfaltointi	30.000 €
Investoinnit yhteensä	690.000 €

Vuodelle 2025

Kalkkisuodatuslaitoksen rakentaminen Tallikankaalle lipeäkäsittelyn tilalle	270.000 €
Omatoimilinjojen avustus	30.000 €
Vesilaitoksen investoinnit	30.000 €
Viemärlaitoksen investoinnit	20.000 €
Kiinteistöjen maalaus ja korjaus	100.000 €
Investoinnit yhteensä	450.000 €

Vuodelle 2026

Omatoimilinjojen avustus	30.000 €
Vesilaitoksen investoinnit	30.000 €
Viemärlaitoksen investoinnit	20.000 €
Kiinteistöjen maalaus ja korjaus	150.000 €
Porraskaidehissi	40.000 €
Investoinnit yhteensä	270.000 €

10. Käyttöomaisuuden poistosuunnitelma

Kv 13.12.2012 § 46/Kv 7.9.2017 § 34

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto
Kehittämismenot	2
Aineettomat oikeudet	5
Liikearvo	2
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmisto	2
Muut	2
Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin	15
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseränmenot	5
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20
Taloussrakennukset	10
Vapaa-ajan rakennukset	20
Asuinrakennukset	30
Muut rakennukset	10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puisto	15
Sillat, laiturit ja uimalat	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15
Vedenjakeluverkosto	30
Viemäriverkko	30
Kaukolämpöverkko	20
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15
Muut putki- ja kaapeliverkot	15
Sähkö, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10

Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet	4
Muut liikkuvat työkoneet	5
Atk-laitteet	3
Muut laitteet ja kalusteet	3
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa